พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ

The Area of the Marginalized People with Hyperplasia in the State Area.

นาย จักรภัทร เรืองยศ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2561-2562

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์คณากร คชาชีวะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กันจณา ดำโสภี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์คณากร คชาชีวะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนสาร พัฒนสุทธิชลกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัดชา แก้วทองตาล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถนอมนวล เดชาคนีวงศ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ดลฤทัย ชลอมรักษ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุทธนา นิ่มเกตุ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์คณากร คชาชีวะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ
	The area of the marginalized people with hyperplasia in the state area.
ชื่อ	จักรภัทร เรืองยศ
รหัสนักศึกษา	58020441
สาขาวิชา	ภาพพิมพ์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2561-2562
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ คณากร คชาชีวะ

บทคัดย่อ

ศิลปนิพนธ์เรื่อง “พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ” เป็นการถ่ายทอดสภาพความเป็นจริงของพื้นที่อยู่อาศัยชั่วคราว เช่น พื้นที่บุกรุกพื้นที่รัฐ ผ่านเทคนิคภาพถ่ายเป็นตัวเล่าเรื่องสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนนั้น โดยใช้วิธีลงไปสำรวจถึงพื้นที่จริงนั้น ซึ่งพบว่าในพื้นที่จริงๆแล้ววิถีชีวิตในพื้นที่นั้นไม่ได้ลำบากหรืออยู่อย่างขัดสน กลับกันส่วนใหญ่ต่างมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีมีไฟฟ้า น้ำประปาใช้ และมีอาชีพหล่อเลี้ยงชีพ โดยส่วนใหญ่ทำอาชีพขายอาหารด้วยรถเข็นขายตามพื้นที่ใกล้เคียง โดยลูกค้าก็มักจะเป็นคนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นหรือทำงานอยู่บริเวณนั้น

สภาพพื้นที่ของคนชายขอบที่จำเป็นจะต้องสร้างที่อยู่อาศัยรุกล้ำพื้นที่ของรัฐ ซึ่งในบางพื้นที่นั้นทำให้เกิดคำถามขึ้นว่า ผู้คนเหล่านั้นสามารถอยู่ในพื้นที่เหล่านั้นได้อย่างไร บางพื้นที่มีที่อาศัยอยู่ริมทางรถไฟสามารถเกิดอันตรายจากขบวนรถไฟได้ตลอดเวลา บางพื้นที่ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้น้ำเน่านั้นมีกลิ่นเหม็นจากน้ำเน่าซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพได้ ในขณะที่ฉากหลังของภาพเป็นเมืองที่มีความเจริญนั้น แต่ก็ยังมีพื้นที่เหล่านี้แทรกอยู่เกือบทั้งมุมเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา จากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คณากร คชาชีวะ อาจารย์สุรัตน์ เศษแสง ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า และขอบคุณนางสาว นภัสวรรณ เกิดเกตุ ที่ช่วยข้าพเจ้าตัดงานและติดแผ่นรองงาน ขอบคุณนางสาว ชนกานต์ สังขาว ที่ช่วยข้าพเจ้าติดตั้งผลงาน รวมถึงขอบคุณกลุ่มเพื่อนของข้าพเจ้าที่ช่วยในข้าพเจ้าในการทำงาน

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

จักรภัทร เรืองยศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	
1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	
1.4 ขอบเขตของโครงการ	
บทที่ 2 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	4
2.1 อิทธิพลที่ได้รับ.	
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	
บทที่ 3 วิธีการเนินการสร้างสรรค์	26
3.1 ภาพผลงานและการพัฒนาภาพผลงาน	
3.2 เทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน	
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	53
4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์	
4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	
บทที่ 5 บทสรุป	65
บรรณานุกรม	67
ภาพผลงานศิลปะ	68
ประวัติผู้เขียน	74

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 2.1 บ้านของชุมชนที่บุรุกที่รถไฟบริเวณป้ายหยุดรถพญาไท	5
ภาพที่ 2.2 บ้านของชุมชนที่บุรุกที่รถไฟบริเวณแยกยมราช	5
ภาพที่ 2.3 นางละออ ชาญกาญจน์ ประธานกลุ่มออมทรัพย์ดินรถไฟชุมชนกุโบร์	14
ภาพที่ 2.4 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (1)	21
ภาพที่ 2.5 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (2)	22
ภาพที่ 2.6 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (3)	22
ภาพที่ 2.7 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (4)	22
ภาพที่ 2.8 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (5)	23
ภาพที่ 2.9 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (6)	23
ภาพที่ 3.1 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 1	26
ภาพที่ 3.2 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 2	27
ภาพที่ 3.3 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 3	27
ภาพที่ 3.4 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 4	28
ภาพที่ 3.5 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 5	28
ภาพที่ 3.6 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 1	29
ภาพที่ 3.7 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 2	30
ภาพที่ 3.8 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 3	30
ภาพที่ 3.9 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 4	31
ภาพที่ 3.10 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 5	31
ภาพที่ 3.11 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 1	32
ภาพที่ 3.12 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 2	33
ภาพที่ 3.13 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 3	33
ภาพที่ 3.14 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 4	34
ภาพที่ 3.15 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 5	34
ภาพที่ 3.16 กล้องดิจิตอล Digital Single lens reflex (DSLR) Canon EOS 6D	35
ภาพที่ 3.17 เลนส์ซูมมุมกว้าง Canon EF 16-35mm F4L IS USM	35
ภาพที่ 3.18 แบตเตอรี่กริ๊ป รุ่น BG-E13	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3.19 กล้องดิจิตอล Canon EOS 6D เมื่อใส่กับ แบตเตอรี่กริ๊ป รุ่น BG-E13	36
ภาพที่ 3.20 คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค Acer รุ่น ASPIRE VX	37
ภาพที่ 3.21 แอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลโครม	38
ภาพที่ 3.22 การเข้าแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ	38
ภาพที่ 3.23 แอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ	39
ภาพที่ 3.24 สถานที่จริงที่ลงสำรวจ	40
ภาพที่ 3.25 การปรับตั้งค่ากล้องในการถ่าย	40
ภาพที่ 3.26 การตั้งค่าระยะของเลนส์ในการถ่าย	40
ภาพที่ 3.27 โปรแกรม Adobe Photoshop lightroom 5	41
ภาพที่ 3.28 การนำรูปเข้ามาในโปรแกรมโดยใช้คำสั่ง Import	41
ภาพที่ 3.29 การเลือกรูปจากหน้าต่างการเลือกรูป	42
ภาพที่ 3.30 การกดคำสั่ง Delelop	42
ภาพที่ 3.31 การใช้ชุดคำสั่ง Lens corrections	43
ภาพที่ 3.32 การปรับค่า Vertical ให้มุมภาพเป็นระนาบปกติ	44
ภาพที่ 3.33 การใช้คำสั่ง Crop overlay	44
ภาพที่ 3.34 รูปที่ได้หลังจากการครอป	45
ภาพที่ 3.35 การใช้ชุดคำสั่ง Basic Panel	45
ภาพที่ 3.36 การกดใช้คำสั่ง Export	46
ภาพที่ 3.37 การตั้งค่าการ Export	46
ภาพที่ 3.38 การเลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการให้ภาพไปเก็บ	47
ภาพที่ 3.39 โปรแกรม Adobe Photoshop CS6	47
ภาพที่ 3.40 การใช้ชุดคำสั่ง Open	48
ภาพที่ 3.41 การเลือกรูปจากคำสั่ง Open	48
ภาพที่ 3.42 ภาพงานเมื่อทำการนำเข้าโปรแกรม Adobe Photoshop CS6	49
ภาพที่ 3.43 เครื่องมือ Clone stamp tool	49
ภาพที่ 3.44 การใช้เครื่องมือ Clone stamp tool ลบสิ่งที่ไม่ต้องการในภาพออก	50
ภาพที่ 3.45 ภาพหลังการลบสิ่งที่ไม่ต้องการออกจากภาพแล้ว	50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3.46 การใช้คำสั่ง Save as	51
ภาพที่ 3.47 การนำไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ที่ร้านปริ้น	51
ภาพที่ 3.48 เครื่องปริ้นต์ Epson Stylus Pro 9890	52
ภาพที่ 3.49 กระดาษอาร์ทด้าน Hi jet 200 แกรม	52
ภาพที่ 4.1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 “Different ways of life IV”	53
ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงความเป็นเอกภาพของผลงาน	54
ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงดุลยภาพของผลงาน	55
ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงการเคลื่อนไหวของผลงาน	56
ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงความเป็นเด่นของผลงาน	57
ภาพที่ 4.6 รูปทรง ก	58
ภาพที่ 4.7 รูปทรง ข	58
ภาพที่ 4.8 รูปทรง ค	58
ภาพที่ 4.9 รูปทรง ง.	59
ภาพที่ 4.10 ลักษณะผิว ก.	59
ภาพที่ 4.11 ลักษณะผิว ข.	60
ภาพที่ 4.12 ลักษณะผิว ค.	60
ภาพที่ 4.13 ลักษณะผิว ง.	61
ภาพที่ 4.14 การวิเคราะห์เส้น	61
ภาพที่ 4.15 สี ก.	62
ภาพที่ 4.16 สี ข.	63
ภาพที่ 4.17 สี ค.	63
ภาพที่ 4.18 สี ง.	64
ภาพผลงานศิลปะ Different ways of life I	69
ภาพผลงานศิลปะ Different ways of life II	70
ภาพผลงานศิลปะ Different ways of life III	71
ภาพผลงานศิลปะ Different ways of life IV	72
ภาพผลงานศิลปะ Different ways of life V	73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครนั้น ผู้คนส่วนใหญ่มักนึกถึงตึกสูงระฟ้า อพาร์ทเม้น ห้างสรรพสินค้า หรือสิ่งก่อสร้างที่หรูหราทันสมัย แต่ในพื้นที่บางพื้นที่นั้นยังมีพื้นที่ที่อยู่อาศัยเล็กๆ ที่แทรกอยู่เกือบทุกที่แต่คนส่วนใหญ่ไม่ได้สนใจ ที่เหล่านั้นคือ ที่อยู่อาศัยที่เกิดจากการบุกรุกพื้นที่และความเหลื่อมล้ำของสังคม

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

การเดินทางในกรุงเทพมหานครนั้นมีหลากหลายรูปแบบให้เลือกใช้ แต่ข้าพเจ้าจะนิยมใช้การเดินทางโดยรถไฟไปในที่ต่างๆ ทั้งการมาเรียน การไปเที่ยว หรือการเดินทางไปทำธุระต่างๆ เพราะมีความสะดวก และราคาถูก ในระหว่างการเดินทางนั้นข้าพเจ้าจะมองทิวทัศน์ข้างทางไปด้วย สิ่งที่ข้าพเจ้าพบเจอนั้นคือ สิ่งปลูกสร้างที่สร้างชิดทางรถไฟที่มากมายจนกลายเป็นชุมชน ข้าพเจ้าจึงสนใจว่าเหตุใดชุมชนเหล่านั้นจึงมาสร้างที่อยู่อาศัยริมทางรถไฟที่อันตรายและผิดกฎหมายเช่นนี้

การบุกรุกพื้นที่ คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มคนเข้าไปในสถานที่ที่มีเจ้าของโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยอ้างอิงจากประมวลกฎหมายอาญา ความผิดฐานบุกรุก มาตรา 362 (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560 ผู้ใดเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเขาโดยปกติสุข ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งความเป็นจริงในสังคมนั้นการบุกรุกพื้นที่ของราชการหรือพื้นที่สาธารณะนั้นยังคงเห็นได้ทั่วไปโดยที่คนบุกรุกนั้นไม่รู้ตัวว่าได้ทำการผิดกฎหมาย

คนชายขอบ คือ คนที่อยู่ห่างไกลจากสังคม มักหมายถึงผู้ที่ไม่ได้รับการดูแล ไม่ได้รับบริการหรือความคุ้มครองจากรัฐอย่างที่คนอื่น ๆ ได้รับ เป็นคนที่ต้องดูแลตนเอง และมีวัฒนธรรมของตนเอง ที่อาจจะแตกต่างจากวัฒนธรรมของคนที่อยู่ในเมือง ซึ่งในศิลปะนิพนธ์นี้คนชายขอบจะหมายถึง กลุ่มคนที่มาบุกรุกที่ของรัฐแล้วตั้งรกรากถิ่นฐานจนกลายเป็นว่าพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ของเขาเอง ซึ่งคนชายขอบในพื้นที่เมืองพบได้มากมายปะปนไปกับกลุ่มคนทั่วไปอย่างแนบเนียน คนเหล่านั้นหากมองภายนอกดูเหมือนกับคนในพื้นที่ทั่วไป

การบุกรุกสถานที่ราชการเริ่มมาจากในช่วงราวปี พ.ศ.2530 ในยุคที่กรุงเทพฯ ได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตกเข้ามาในสังคมมากขึ้น เกิดธุรกิจ เกิดการจ้างงาน เป็นเมืองที่คนส่วนใหญ่ในประเทศเดินทางเข้ามาเพื่อหางานทำเพื่อหารายได้ส่งกลับไปให้ครอบครัวที่ต่างจังหวัด และด้วยเศรษฐกิจที่ไม่ดีในยุคนั้นผู้คนต่างจังหวัดต้องหารายได้มาหล่อเลี้ยงครอบครัว การเข้ามาหางานทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของคนจากต่างจังหวัดนั้นส่วนใหญ่จะเดินทางโดยรถไฟ มาที่สถานีรถไฟกรุงเทพ โดยที่คนต่างจังหวัดส่วนใหญ่นั้นไม่มีญาติหรือคนรู้จัก คนเหล่านั้นจึงได้สร้างที่พักชั่วคราวตามข้างทางรถไฟ

การที่คนมาบุกรุกสถานที่ราชการเกิดจากการที่ระบบโครงสร้างเศรษฐกิจช่วงปี พ.ศ.2530 ที่เติบโตขึ้นอย่างมาก ทำให้ความเจริญในเมืองเติบโตขึ้น มีการลงทุนมากขึ้น แต่ในภูมิภาคท้องถิ่นนั้นความเจริญยังเข้าไปไม่ทั่วถึง การเติบโตของอุตสาหกรรมเริ่มมากขึ้น ทำให้ผู้คนต่างจังหวัดที่ยากจนเริ่มเข้ามาแสวงหางานทำเพื่อหาเงินส่งกลับไปภูมิลำเนา แต่เมื่อผู้คนเหล่านั้นมาถึงพวกเขาไม่มีที่อยู่อาศัย เขาจึงต้องหาที่ดินว่างเปล่าเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการบุกรุกพื้นที่ แต่ด้วยสมัยนั้นที่พื้นที่เหล่านั้นเป็นพื้นที่ว่างเปล่าและรัฐยังไม่ได้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่เหล่านั้นรัฐจึงละเลยปัญหานี้ ไม่เข้ามาจัดระเบียบให้คนเหล่านั้นจนกลายมาเป็นปัญหาใหญ่ในปัจจุบัน

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้นเป็นต้นกำเนิดเกิดจากการไม่เอาใจใส่ของรัฐที่ไม่กระจายความเจริญเข้าไปให้ถึงระดับภูมิภาคซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจในเมือง การทุจริตของรัฐ การไม่สนใจในความเป็นอยู่ของประชาชนในระดับภูมิภาคที่ส่งผลให้ประชาชนอดอยาก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ในภูมิภาคประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่รัฐกลับเน้นระบบอุตสาหกรรม เมื่อระบบเกษตรกรรมถูกละเลย ประชาชนจึงเดินทางเข้ามาหางานทำในกรุงเทพ ปัญหาทั้งหมดเกิดจากรัฐที่ไม่เอาใจใส่ประชาชนตั้งแต่เริ่มแรก

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อนำเสนอวิถีชีวิตชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของรัฐ

1.2.2. เพื่อสะท้อนปัญหาการใช้กฎหมายของไทย ปัญหาเศรษฐกิจ และการท้าท้ายอำนาจรัฐ

1.2.3. เพื่อนำเสนอความเหลื่อมล้ำของสังคมในพื้นที่บุกรุกและพื้นที่ที่ใกล้เคียงกัน

1.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

เราสามารถพบเห็นภาพการก่อนสร้างที่อยู่อาศัยชั่วคราวในหลายพื้นที่ในกรุงเทพที่เป็นการบุกรุกพื้นที่ของรัฐและเอกชน ซึ่งการเข้ามาอาศัยของคนต่างจังหวัดนั้นเป็นผลพวงของความไม่เอาใจใส่ของภาครัฐในเรื่องการกระจายความเจริญเข้าไปในระดับภูมิภาคกลับกลายเป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจในเมืองนั้นเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ประสบการณ์แรกที่เห็นคือการก่อสร้างที่อยู่อาศัยบุกรุกพื้นที่ของคนต่างจังหวัดกับพื้นที่ริมทางรถไฟ สิ่งที่พบและขัดแย้งกันคือ การสร้างที่อยู่อาศัยที่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างสองพื้นที่ พื้นที่หนึ่งเป็นตัวแทนของความเจริญ ความร่ำรวย ความถูกต้อง อีกส่วนของพื้นที่คือตัวแทนของคนชายขอบ ความไม่แน่นอน แต่ในความขัดแย้งนั้นก็ยังมีความปฏิสัมพันธ์บางอย่าง แม้จะมีความแตกต่างกันมากเท่าไหร่ก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1.4.1 เนื้อหาของโครงการนี้จะครอบคลุมถึงพื้นที่รัฐรวมถึงพื้นที่ริมทางรถไฟในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผู้คนเข้าไปใช้ประโยชน์ใช้สอยจากพื้นที่นั้นโดยไม่ได้ขออนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.4.2. แหล่งข้อมูลงานหาได้จาก สื่อและบทความข่าวต่างๆในอินเตอร์เน็ต

1.4.5. จำนวนงานมี 5 ชิ้น

4.1 ขนาด 171 x 122 เซนติเมตร

4.2 ขนาด 21 x 29 เซนติเมตร

4.3 ขนาด 21 x 29 เซนติเมตร

4.4 ขนาด 21 x 29 เซนติเมตร

4.5 ขนาด 21 x 29 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงาน

ในศิลปะนิพนธ์ “พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ” มีแหล่งข้อมูลและอิทธิพลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆมากมาย เพื่อให้ข้อมูลของศิลปะนิพนธ์ชุดนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ข้าพเจ้าได้หาข้อมูลและอิทธิพลที่ได้รับ ดังนี้

2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากพื้นที่จริง

ในสังคมปัจจุบัน โลกและเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าไปมาก ผู้คนต่างสนใจแต่สิ่งที่ตนเองสนใจหรือสนใจแค่หน้าที่ที่ตัวเองต้องกระทำ ซึ่งในบางครั้งก็มองข้ามสังคมรอบตัวเราไป

ในชีวิตประจำวันของข้าพเจ้านั้น ในช่วงเวลาที่กลับบ้านข้าพเจ้าจะเลือกเดินทางโดยใช้รถไฟเป็นหลัก เนื่องจากเป็นการขนส่งมวลชนที่สะดวกและประหยัดที่สุดของ เมื่อรถไฟเข้าสู่เขตชุมชนในกรุงเทพมหานคร ได้พบเห็นสภาพของชุมชนริมทางรถไฟ บริเวณ ป้ายหยุดรถพญาไท ไปจนถึงป้ายหยุดรถยมราช จะเห็นได้ว่าการลุกล้ำที่เกิดขึ้นมาช้านานแต่ผู้คนต่างไม่สนใจ และทิ้งเป็นปัญหามาช้านาน

ชุมชนริมป้ายหยุดรถยมราชอยู่ริมทางรถไฟบริเวณก่อนจะเข้าสถานีกรุงเทพ สภาพชุมชนเป็นชุมชนที่สร้างบ้านไว้ริมทางรถไฟมากโดยจะมีทางเดินขนาดเล็กกั้นไว้ระหว่างทางรถไฟกับตัวบ้าน บ้านที่อยู่อาศัยเรียงตัวกันอย่างแออัดเป็นแบบนั้นไปจนถึงป้ายหยุดรถพญาไทในเส้นทางรถไฟสายตะวันออก

ในพื้นที่ถัดจากที่บุกรุกด้านหลังส่วนใหญ่จะเป็นตึกแถวที่อยู่อาศัยที่ถูกต้องตามกฎหมาย บางแห่งเป็นอพาร์ทเม้นที่มีลักษณะเก่าตามสภาพ บางแห่งเป็นคอนโดมิเนียมหรูหรา ซึ่งทำให้เกิดคำถามว่าเหตุใดกลุ่มคนที่บุกรุกนั้นจึงไม่ไปอยู่อาศัยในที่เหล่านั้น

ชุมชนริมรางรถไฟส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มาจากต่างจังหวัดเพื่อมาหางานทำในกรุงเทพ แต่กลุ่มคนเหล่านั้นไม่มีญาติหรือคนรู้จักในกรุงเทพจึงได้เข้ามาจับจองพื้นที่ริมทางรถไฟที่ว่างเปล่าเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย เมื่อมีกลุ่มผู้คนเข้ามาอาศัยอยู่เรื่อยๆจึงเกิดเป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่หากจะสั่งให้ย้ายไปอยู่พื้นที่อื่นกลับต้องต้องเสียงบประมาณแผ่นดินในการเวนคืนพื้นที่ ทั้งที่กลุ่มคนที่เข้ามาอาศัยนั้นเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.1 บ้านของชุมชนที่บุรุกที่รถไฟบริเวณป้ายหยุดรถพญาไท
(ภาพโดยผู้จัดทำศิลปะนิพนธ์, 2561)

ภาพที่ 2.2 บ้านของชุมชนที่บุรุกที่รถไฟบริเวณแยกยมราช
(ภาพโดยผู้จัดทำศิลปะนิพนธ์, 2561)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยตัวอย่างภาพที่ข้าพเจ้าเห็นถึงการบุกรุกที่ผู้บุกรุกตั้งใจที่จะมาอาศัยอยู่ถาวรซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ก็ไม่มีใครมาสนใจมาดำเนินการตามกฎหมายจนชุมชนขยายตัวจนยากที่จะดำเนินการทางกฎหมายได้ จึงเป็นที่มาของแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ของข้าพเจ้า

2.2 อิทธิพลจากข่าว เรื่อง “ทวงคืนที่รถไฟหมื่นล.ประเดิม3จังหวัดกว่า7พันไร่”

บทความข่าวเรื่อง “ทวงคืนที่รถไฟหมื่นล.ประเดิม3จังหวัดกว่า7พันไร่” ความว่า เดินหน้าเคลียร์ผลประโยชน์ที่ดิน รฟท. ปักหมุดบุรีรัมย์ กาญจนบุรี พังงา เร่งฟื้นฟูรายได้องค์กร นายสมยุทธิ์ เรือนงาม รองผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) เปิดเผยว่า รฟท. มีแผนจัดตั้งชุดทำงานพิเศษขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาบุกรุกที่ดินรถไฟพร้อมดำเนินการขึ้นทะเบียนผู้อยู่อาศัยและใช้พื้นที่ของ รฟท.ทั่วประเทศ ในปัจจุบันนั้นการบุกรุกพื้นที่ รฟท.มีแทบเกือบจะทุกจังหวัดตั้งแต่พื้นที่ริมทางรถไฟไปจนถึงที่ดินแปลงงามติดภูเขาหรือทะเลทั้งนี้ มีจังหวัดเป้าหมายอยู่ 3 แห่ง ได้แก่ จ.บุรีรัมย์ กาญจนบุรี และพังงา รวม 6,928 ไร่ มูลค่ามากกว่า 1 หมื่นล้านบาท ใน จ.บุรีรัมย์ รฟท.มีที่ดินราว 5,000 ไร่ ถูกนำไปใช้งานหลายรูปแบบโดยไม่มีการจ่ายค่าเช่าให้ รฟท. อาทิ สถานที่ราชการ เรือนจำ และพื้นที่เชิงพาณิชย์ ตลอดจนพื้นที่ของสโมสรบุรีรัมย์ ยูไนเต็ด ทั้งศูนย์ฝึกสนามแข่งขัน ร้านค้าปลีก และสนามแข่งรถชื่อดัง "นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร รมช.คมนาคม ได้แสดงความเป็นห่วงถึงการใช้ประโยชน์บนพื้นที่ดังกล่าว พร้อมเสนอให้ รฟท.หาแนวทางเจรจากับเจ้าของพื้นที่หลังจากจบมหกรรมแข่งขันโมโตจีพีโดยการเจรจาที่ผ่านมาเจ้าของพื้นที่ยินดีจะจ่ายค่าเช่า โดยขอดำเนินการเป็นสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย" นายสมยุทธิ์ กล่าว สำหรับพื้นที่ จ.กาญจนบุรี มี 1,070 ไร่ บริเวณสถานีรถไฟน้ำตก อ.ไทรโยค ด้านหน้าติดน้ำตก ด้านหลังติดแม่น้ำ จึงถูกบุกรุกไปใช้เชิงพาณิชย์ตอบสนองการท่องเที่ยว ทั้งที่พัก ร้านอาหาร และธุรกิจบริการรูปแบบต่างๆ โดยมีทั้งทำสัญญาเช่าและผู้ที่ลักลอบใช้พื้นที่ โดยไม่มีสัญญา เช่นเดียวกับ จ.พังงา มีจำนวน 858 ไร่ติดทะเล บริเวณ อ.ท่านุ่น ติดกับสะพานสารสิน "ปัญหาพวกนี้ปล่อยไว้นานไปมันยิ่งเรื้อรังทำให้แก้ไขได้ยาก วันนี้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการจัดหารายได้เชิงพาณิชย์ จึงต้องเร่งจัดระเบียบการใช้พื้นที่ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สอดคล้องกับแผนฟื้นฟูกิจการขององค์กรที่ต้องเร่งสร้างรายได้เพิ่มจากกิจกรรมเชิงพาณิชย์" นายสมยุทธิ์ กล่าว อย่างไรก็ตาม รฟท.จะเร่งลงพื้นที่ตรวจสอบพร้อมเจรจากับเอกชนเพื่อขอเก็บค่าเช่าการใช้พื้นที่ให้เป็นรูปธรรม และอาจจะมีการรื้อย้ายบางส่วนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล เช่น แขวงตลิ่งชัน แขวงบางระมาด และฝั่งธนบุรี

จากบทความข่าวดังกล่าวเห็นได้ว่าพื้นที่การบุกรุกทางรถไฟไม่ได้มีเฉพาะในเขตกรุงเทพและปริมณฑล แต่มีในทุกภูมิภาคที่อยู่ในเขตชุมชนขนาดใหญ่ ซึ่งในแต่ละที่นั้นมีปัญหาคล้ายๆกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 อิทธิพลจากข่าว เรื่อง "การรถไฟฯผงะพบผู้บุกรุกที่ดินย่านสถานีแม่น้ำ 86 ไร่ เผยบริษัทใหญ่แอบสร้างแคมป์คนงาน"

บทความข่าวเรื่อง "การรถไฟฯผงะพบผู้บุกรุกที่ดินย่านสถานีแม่น้ำ 86 ไร่ เผยบริษัทใหญ่แอบสร้างแคมป์คนงาน" ความว่า คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกับผู้บุกรุกหรือรุกล้ำที่ดินรถไฟ โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยลงตรวจที่ดินย่านสถานีแม่น้ำพบผู้บุกรุกหรือรุกล้ำ 86 ไร่ เทียบเท่ากับ 1 ใน 3 ของที่ดินทั้งหมดและได้เร่งผลักดันผู้บุกรุกออกจากพื้นที่ พร้อมดำเนินคดีกฎหมายอย่างเด็ดขาด หลังพบบริษัทขนาดใหญ่บุกรุกสร้างห้องพักคนงาน ทำเป็นจุดจำหน่ายทรายและแหล่งทิ้งขยะขนาดใหญ่ แต่ยืนยันไม่กระทบต่อชาวบ้านที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ตามที่ประชุมคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย มีมติให้การรถไฟฯ เร่งดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ย่านสถานีแม่น้ำ ได้ตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุน ในกิจการของรัฐ พ.ศ.2556 ซึ่งจะต้องเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ย่านสถานีแม่น้ำภายในกำหนดเวลา 2 ปี โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินการโครงการและเป็นการป้องกันปัญหาผู้บุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ย่านสถานีแม่น้ำ โดยผู้ที่มีสัญญาเช่ากับการรถไฟฯ เมื่อสัญญาเช่าสิ้นสุด ห้ามไม่ให้ต่อสัญญาเช่าอีก และให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ยื่นเรื่องขอเช่า แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้เช่า และผู้เข้าใช้ประโยชน์โดยไม่มีหนังสือขอเช่าในที่ดินย่านสถานีแม่น้ำ พร้อมกับผลักดันผู้บุกรุกออกจากพื้นที่โดยด่วน รวมถึงให้พิจารณาว่าจ้างสำนักงานทนายความจากภายนอก เพื่อเร่งดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางแพ่งกับผู้ที่บุกรุกที่ดิน นายสมยุทธ์ เรือนงาม รองผู้อำนวยการด้านปฏิบัติการ ฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ การรถไฟแห่งประเทศไทย ในฐานะประธานคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกับผู้บุกรุกหรือรุกล้ำที่ดินรถไฟ เปิดเผยว่า ตามที่คณะกรรมการรถไฟฯ ได้มีนโยบายในการแก้ปัญหาการบุกรุกหรือรุกล้ำที่ดินของการรถไฟฯ ย่านสถานีแม่น้ำ ล่าสุด คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกับผู้บุกรุกหรือรุกล้ำที่ดินรถไฟ ได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยจัดประชุมและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้มีการลงตรวจที่ดินย่านสถานีแม่น้ำ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณสถานีแม่น้ำ ถนนเชื้อเพลิง แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 25-31 ตุลาคม 2561 ที่ผ่านมา ปรากฏผลดังนี้ ที่ดินย่านสถานีแม่น้ำของการรถไฟฯ ตามโฉนด มีเนื้อที่ทั้งหมด 260 ไร่ 1 งาน 7 ตารางวา พบพื้นที่บุกรุกหรือรุกล้ำเนื้อที่ประมาณ 86 ไร่ 35 ตารางวา หรือคิดเป็น 137,740 ตารางเมตร เท่ากับร้อยละ 33 ของที่ดินทั้งแปลง ทั้งนี้ มีผู้บุกรุกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มบริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ที่บุกรุกพื้นที่โดยไม่มีสัญญาเช่า มีประมาณ 38 ราย กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มบริษัทรายใหญ่มีสัญญาเช่า 19 ราย ซึ่งทยอยหมดอายุสัญญาเช่าในปี 2562 และกลุ่มที่สามผู้บุกรุกที่เป็นชาวบ้านแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประเภทแรกคือคนทำงานให้กับบริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ในพื้นที่และสร้างบ้านพักอาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว และกลุ่มที่สองคือกลุ่มชาวบ้านผู้บุกรุกทั่วไปสำหรับแนวทางการดำเนินการกับผู้บุกรุกพื้นที่นั้น การรถไฟฯ ได้รวบรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พยานหลักฐานแจ้งความร้องทุกข์ไว้แล้ว 12 ราย เป็นบุคคลธรรมดา 4 ราย และนิติบุคคล 8 ราย เพื่อดำเนินคดีทางแพ่ง เรียกค่าเสียหายกับผู้บุกรุก โดยจะมีการดำเนินการอย่างเด็ดขาดเพื่อรักษาผลประโยชน์ของการรถไฟฯ และปกป้องดูแลสมบัติของประเทศอย่างเคร่งครัด ส่วนผู้ที่มีสัญญากับการรถไฟฯ และใกล้หมดสัญญา จะไม่มีการขยายสัญญาให้อีก ทั้งนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาพื้นที่ย่านสถานีแม่น้ำเพื่อนำเงินรายได้มาพัฒนาปรับปรุงในด้านการให้บริการแก่ประชาชนต่อไป

จากบทความข่าวข้างต้นเห็นได้ว่าการบุกรุกไม่ได้เกิดจากกลุ่มคนที่เป็นชาวบ้านปกติเท่านั้นแต่เป็นภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมในการบุกรุกด้วย

2.4 อิทธิพลจากข่าว เรื่อง “สัมภาษณ์พิเศษ ละออ ชาญกาญจน์ ขอจากรางคู่1%ให้ชุมชนบุกรุกที่รถไฟแก้กันเอง”

บทความข่าวเรื่อง “สัมภาษณ์พิเศษ ละออ ชาญกาญจน์ ขอจากรางคู่1%ให้ชุมชนบุกรุกที่รถไฟแก้กันเอง” ความว่า มภาษณ์พิเศษ “นางละออ ชาญกาญจน์” หรือ “ป้าแต๋ว” ประธานกลุ่มออมทรัพย์ดินรถไฟสงขลา ในนามตัวแทนผู้ร่วมขบวนการแก้ปัญหาชุมชนบุกรุกบนที่ดินรถไฟ กับความหวั่นวิตกกับทางรถไฟรางคู่และรถไฟความเร็วสูงที่อาจมาถึงไม่กี่วัน พวกเขาจะทำอย่างไรเมื่อถึงคราวต้องหลีกทางให้ทั้งสองโครงการใหญ่และยาว หากพูดถึงมหาโปรเจ็กต์ที่รัฐบาลไทยชุดปัจจุบันหมายมั่นปั้นมือมาก คงไม่พ้นโครงการรถไฟรางคู่ทั่วประเทศมูลค่า 6.6 หมื่นล้านบาท กับโครงการรถไฟความเร็วสูงต้นทางจีนแผ่นดินใหญ่ที่จะมาถึงในเร็ววัน และคงทำได้ไม่ยาก เพราะการรถไฟแห่งประเทศไทย(รฟท.) มีที่ดินเป็นแสนไร่ทั่วประเทศ ไม่ต้องเวนคืน แต่ในที่ดินเหล่าเกือบจะหาที่ว่างไม่ได้แล้ว เพราะเต็มไปด้วยที่อยู่อาศัยของผู้บุกรุก โดยเฉพาะในเขตเมือง การแก้ปัญหาบุกรุกที่ดินรถไฟมีมาต่อเนื่องยาวนาน โครงการรถไฟรางคู่กับรถไฟความเร็วสูงอาจเป็นตัวเร่งให้ต้องกำจัดหรือหาทางออกให้ชุมชนเหล่านี้ ในมุมของผู้บุกรุกเองจะคิดอย่างไร พัฒนาการการต่อสู้เรื่องนี้ของพวกเขาเป็นอย่างไร อไปนี้ เป็นบทสัมภาษณ์ “นางละออ ชาญกาญจน์” หรือที่ใครๆ เรียกว่า “ป้าแต๋ว” ประธานกลุ่มออมทรัพย์ดินรถไฟชุมชนกุโบร์ ชุมชนแออัดบนที่ดินรถไฟสายเก่า ในเขตเทศบาลเมืองสงขลา ผู้ร่วมขบวนการแก้ปัญหาชุมชนบนที่ดินรถไฟมาตลอดอย่างต่อเนื่องและกระฉับกระเฉง เป็นบทสัมภาษณ์ในฐานะตัวแทนสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ(สอช.) กรรมการกลั่นกรองโครงการภาคใต้ ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน) หรือ พอช. อีกทั้งยังเป็นหนึ่งในกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย(รฟท.)

ที่อยู่อาศัยในเขตที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยมีมาอย่างไร เริ่มแรกๆ เลย มีพื้นที่ว่างของทางรถไฟ ชาวบ้านไม่มีที่อยู่อาศัย จึงเข้ามาทำมาหากิน เป็นคนต่างถิ่นต่างอำเภอ จากอำเภอระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โนด จังหวัดสงขลาบ้าง จากจังหวัดนครศรีธรรมราชบ้าง จากพัทลุงบ้าง จากอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราชบ้าง เข้ามาทำมาหากินในเมือง มาประกอบอาชีพในเมืองสงขลา ถ้าไปเช่าบ้านอยู่มันก็แพง เมื่อเห็นพื้นที่ว่างก็เลยปลูกบ้านหลังเล็กๆ อยู่กัน จาก 20 ครอบครัว 30 ครัว มากขึ้นๆ จนเยอะอัดกันแน่น พอยิ่งแน่น คนที่มาใหม่ถึงกับขึ้นไปปลูกบ้านคร่อมทางรถไฟเก่า อยู่กันมาหลายปี เริ่มจัดตั้งชุมชนเมื่อปี 2527 แสดงว่าต้องเข้ามาอยู่ก่อนหน้านั้นแล้ว สำหรับในเขตที่ดินรถไฟในอำเภอเมืองสงขลา สงขลาจัดตั้งชุมชนเมื่อปี2527 เมื่อก่อนเป็นเทศบาลเมืองสงขลา พอเริ่มแออัดรถไฟก็มาไล่ไม่ให้อยู่ แต่ก่อนปลูกบ้านห่างจากรางรถไฟ พอคนเข้ามาอยู่กันมากๆ ขึ้นถึงกับปลูกบ้านบนรางรถไฟบ้าง ข้างรางบ้าง คร่อมรางบ้าง ทางการรถไฟฯ ก็มาไล่ ทุบเสาบ้านบ้าง อะไรบ้าง ทีนี้ทำให้ชุมชนคิดกันว่า จะทำอย่างไรที่จะไม่ให้เราถูกไล่อยู่แบบนี้ จึงคิดเรื่องที่อยู่อาศัยกัน เริ่มแรกก็ตั้งกลุ่มออมทรัพย์กันก่อน เดือนละ 20 บาท บังคับให้ชำระคนละ 20 บาท ต่อเดือน ตั้งไปตั้งมากลุ่มนี้กลายเป็นเบี้ยขึ้นมา เติมโตมาพอสมควร ถึงกับปล่อยกู้ให้ได้คนละ 1,000 บาทบ้าง 2,000 บาทบ้าง พอปล่อยกู้ได้ก็หันมาทำเรื่องที่อยู่อาศัยกัน ตอนนั้นมีเครือข่ายสลัม 4 ภาคเข้ามาทำงานร่วมกับชาวชุมชนอยู่แล้ว เขาชวนไปประท้วงกันกรุงเทพ เราก็ไปกันด้วย ไปเห็นว่าเขาไปต่อสู้เรื่องการขอเช่าที่ดินรถไฟ จึงได้ข้อมูลเรื่องการเช่าที่ดินรถไฟมา เราก็เอามาหารือในชุมชนและเริ่มขอเช่าบ้าง โดยทำเรื่องขอเช่ากันตั้งแต่ปี 2538 ปีนั้นเริ่มไปนอนหน้าทำเนียบรัฐบาล หน้ากระทรวงคมนาคมกันแล้ว เพื่อผลักดันเรื่องการต่อสู้และการเช่าที่ดินรถไฟ ได้ข่าวว่า ตอนนั้นชุมชนทับแก้วในกรุงเทพมหานครเริ่มขอเช่าและได้เช่าที่ดินจากการรถไฟแห่งประเทศไทยด้วย จากนั้น เราก็ขอเช่าบ้าง เราก็เช่าได้ ตอนนั้นชุมชนกุโบร์ ชุมชนร่วมใจ ชุมชนเขารูปช้าง ชุมชนหัวป้อม ในเขตอำเภอเมืองสงขลา เดินเรื่องขอเช่าที่รถไฟกัน ถึงปี 2547 การรถไฟแห่งประเทศไทยก็อนุมัติให้เช่าได้ โดยให้ พอช.เช่า แล้วชุมชนเช้าจากพอช.อีกที ก่อนนั้นเมื่อปี 2546 พอช.ยังเป็น พชม. พอเป็นพอช.ก็ได้เข้ามาทำงานเรื่องที่อยู่อาศัย ชุมชนที่เคยทำงานร่วมกับเครือข่ายสลัม 4 ภาค ก็ย้ายมาอยู่กับพอช.เพราะ พอช.เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบปัญหาตรงนี้

พชม. คือ กองทุนพัฒนาชุมชนเมือง ซึ่ง พชม. กับ พอช.คือองค์กรเดียวกัน เมื่อชุมชนมาอยู่กับ พอช. ก็มีเจ้าหน้าที่พอช.ลงไปช่วยสร้างความเข้าใจในการจัดกระบวนการเพื่อเข้าสู่โครงการบ้านมั่นคง ของพอช. พอปี 2547 การรถไฟแห่งประเทศไทยก็ให้เช่า ซึ่งตอนนั้นชุมชนหัวป้อมได้เช่า แต่ชุมชนกุโบร์ไม่ขอเช่า เหตุที่ไม่เช่าเพราะตอนนั้นการรถไฟแห่งประเทศไทยให้เช่าตารางเมตรละ 20บาท และขึ้นค่าเช่า 5% ทุกปี ซึ่งชุมชนกุโบร์ไมเห็นด้วย เพราะการขึ้น 5% ทุกปีนั้น มันมากกับชาวบ้าน ซึ่งรับไม่ไหว แค่เริ่มต้นเช่า 20 บาทก็รับไม่ไหวแล้ว

20 บาทต่อ 1 ตารางเมตรต่อปีค่ะ ชุมชนกุโบร์เลยไม่เช่า แต่ชุมชนหัวป้อมเช่า เป็นชุมชนนำร่องโดยได้รับงบประมาณพัฒนาสาธารณูปโภคจาก พอช. 65,000 ต่อครัวเรือน ทำน้ำประปาตอนนั้นชุมชนเก้าเส้งในเขตเทศบาลนครสงขลาก็ได้เช่าเหมือนกัน เป็นการเช่าจากกรมธนารักษ์ เพราะเป็นที่ดินราชพัสดุ สัญญาเช่าระยะ 30ปีเหมือนกัน แต่ค่าเช่าต่อตารางเมตรถูกกว่ามาก ตารางวาละ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บาท ค่าเช่าที่ดินของกรมธนารักษ์กับค่าเช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยต่างกันเกือบ 80 บาท เพราะกรมธนารักษ์คิดค่าเช่า 1 บาทต่อตารางวาต่อปี แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยคิดค่าเช่า 20 บาท ต่อตารางเมตรต่อปี ทีนี้ชุมชนกุโบร์ก็ไม่ยอม จึงเดินหน้าต่อสู้มาเรื่อยๆ พอมาปี 2551 ชุมชนกูโบร์เริ่มได้รับงบประมาณพัฒนาสาธารณูปโภคจากพอช.ด้วย โดยร่วมกับชุมชนศาลาหัวยาง ชุมชนภาราดร ชุมชนที่ทุ่งลุง ชุมชนบ้านสำโรง ชุมชนเขารูปช้าง ชุมชนบอนไก่ ชุมชนบอนวัว ยื่นเสนอของบจากพอช.ตอนนั้นได้รับงบ 9 ชุมชน จำนวน 97 ล้านบาทพอวันที่ 20 สิงหาคม ปี 2551 เพราะป้าแต๋วเป็นกรรมการกั่นกรองโครงการ ของ พอช. และเป็นผู้เสนอโครงการนี้ เพราะคนมาจากผู้เดือดร้อน แม้ทั้ง 9 ชุมชนได้รับงบประมาณมาแล้ว แต่ก็ยังเช่าที่ดินรถไฟไม่ได้ จึงต้องต่อสู้เรียกร้องมาเรื่อยๆ เพื่อให้ได้เช่า จนถึงปี 2552 จึงได้เช่าตั้งแต่เดือนกันยายน วันที่ 1 กันยายน 2551 สัญญาเช่า 30 ปี ค่าเช่า 20 บาทต่อตารางเมตรต่อปี แต่ต่อรองเหลือการขึ้นค่าเช่าได้ 1% ต่อปี ต่างจากชุมชนหัวป้อมที่ต้องจ่ายค่าเช่าเพิ่มปีละ 5% เมื่อเป็นเช่นนั้น ชุมชนหัวป้อมทำหนังสือขอใช้เกณฑ์นี้บ้าง ซึ่งก็ได้ ในครั้งนั้นได้เช่า 5 ชุมชน จากที่ยื่นขอ 9 ชุมชน ชุมชนที่ไม่ได้เช่าเพราะไม่มีความพร้อม หมายถึงกลุ่มออมทรัพย์ของชุมชน ทางการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงไม่กล้าให้เช่ามา เพราะรถไฟแห่งประเทศไทยจะให้เช่าเป็นแปลงใหญ่ ไม่ให้เช่าเป็นรายคน มีเงื่อนไขที่ต้องพัฒนาพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทยด้วย การรถไฟแห่งประเทศไทยให้เช่าห่างจากรางรถไฟ 20 เมตร แต่ที่อำเภอเมืองสงขลา ให้ห่างจากราง 5 เมตรเท่านั้น เพราะเส้นทางสายนี้ รถไฟไม่ได้วิ่งแล้ว

วิธีการเช่า พอช. เป็นผู้เช่าที่จากการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากกลุ่มออมทรัพย์ของชุมชน จะมาเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ได้ เพราะกลุ่มออมทรัพย์ไม่ได้เป็นนิติบุคคล แล้วให้กลุ่มออมทรัพย์มาเช่ากับ พอช. จากนั้นให้สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์มาเช่าช่วงต่อจากกลุ่มออมทรัพย์อีกที เป็นการเช่าถึง 3 ช่วงด้วยกัน สมาชิกที่เช่าที่กับกลุ่มออมทรัพย์ สามารถนำสัญญาเช่านั้นไปขอน้ำขอไฟไฟอยู่ถาวรได้ เพราะเป็นสัญญาเช่าที่ถูกต้อง และคนที่อยู่ห่างจากรางรถไฟ 5 เมตร ได้เช่าทุกคน ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เรียบร้อยภายใน 5 ปี ส่วนคนที่อยู่ในระยะ 5 เมตรจากรางรถไฟ หรือปลูกบ้านคร่อมรางรถไฟจะต้องรื้อออกภายใน 2 ปีเช่นกัน แต่การรื้อออกตรงนี้ ทางการรถไฟแห่งประเทศไทยมีสถานที่รองรับไว้อีกที่หนึ่งให้คนที่ต้องการไปอยู่ที่นั่น อยู่แถวบ้านเขาแก้ว ตำบลเขารู้ช้าง อำเภอเมืองสงขลา เป็นที่ดินรถไฟเช่นกัน เนื้อที่ประมาณ 13 ไร่

พวกที่อยู่ในเขตห้ามเช่ามี ทั้งหมด 323 ราย จาก 8 คือ ชุมชนบ่อนวัว ชุมชนร่วมใจ ชุมชนหัวป้อม ชุมชนกุโบร์ ชุมชนสมหวัง ชุมชนมิตรเมืองลุง ชุมชนภาราดรและชุมชนพาณิชย์สำโรง ที่ต้องไปอยู่ที่นั่น

จะย้ายไปได้ทั้งหมดหรือไม่ ภายใน 2 ปีนี้ ตอนที่เราทำสัญญาเช่า เรารับปากกับการรถไฟแห่งประเทศไทยว่า จะหมด แต่ตอนนี้ผ่านมา 1 ปี 3 เดือนแล้ว ยังไม่ได้ย้ายออกไปซักครัวเรือน เหตุที่ยังไม่ย้ายออกไปอยู่ในพื้นที่รองรับ เพราะเรายังยื่นขอเช่าพื้นที่รองรับนั้นไม่ได้ เพราะว่ากระบวนการของเรายังไม่พร้อม ตอนนี้กำลังทำผังกันอยู่ค่ะ คือผังพังใหม่ที่เราจะเข้าไปอยู่ และจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาอย่างไร ต้องทำให้เห็นว่า เราจะมีคูระบายน้ำ มีถนนอย่างไร ตอนนี้กำลังทำควบคู่กับทำโครงสร้างการพัฒนาสาธารณูปโภคชุมชนให้กับ พอช. เพื่อให้เห็นสิ่งที่เราต้องการได้ จะได้งบมาต้องช่วยเหลือเรื่องไฟฟ้า ประปา ถนนหนทาง ก่อนหน้านี้ทางคณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยจะลงมาตรวจสอบเรื่องนี้ปลายเดือนธันวาคมปีที่แล้ว แต่เลื่อนไปเดือนมกราคม 2554 ซึ่งคณะกรรมการจะต้องลงพื้นที่พร้อมกับ พอช.สหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ หรือ สอช. และตัวแทนชาวบ้านที่จะลงพื้นที่ด้วยกัน

ในส่วนความพร้อมของสมาชิกในชุมชน ในการขอเช่าที่ดินรถไฟมีข้อติดขัดอยู่ว่า ทุกพื้นที่ไม่มีสมาชิกหรือชาวบ้านที่ต้องการเช่าเต็มร้อยเพราะบางคนอยู่มาหลายสิบปีแล้ว ยังไม่ได้จ่ายค่าเช่าซักบาท อยู่ๆ เราก็ไปทำเรื่องเช่า ทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นในพื้นที่ เขาถามว่าทำไมต้องเช่าให้เสียเงิน ทำไมต้องไปขุดไปตีรังมด ให้มดมันตื่นอะไรประมาณนี้ เขาบอกว่า เราอยู่เฉยๆ มาตั้งนานแล้ว ไม่ต้องเสียเงิน ทำไมต้องมาเสียเงิน บางหลังก็เสียค่าเช่า 3,000 บาท บางหลังเสีย 2,000 บาทกว่า เพราะมีพื้นที่หลายตารางเมตร ซึ่งคนมาก่อนได้จองพื้นที่ให้มากๆไว้ ซึ่งจริงๆแล้วการรถไฟแห่งประเทศไทยจะไม่ให้ใช้พื้นที่มากๆ โดยกฎระเบียบของเขา แต่สภาพความเป็นจริง ชาวบ้านเขามาอยู่ก่อนจะมีระเบียบออกมา ชาวบ้านมีการครอบครองพื้นที่ มีการปลูกบ้าน จึงไม่มีใครยอมทิ้งบ้านที่ปลูกแล้วหรอก แต่เมื่อถึงเวลาที่ต้องจ่ายค่าเช่า แม้ค่าเช่าตารางเมตรละแค่ 20 บาท แต่บางหลังต้องจ่ายเยอะ เนื่องจากครอบครองพื้นที่ไว้เยอะ บางหลัง 3,000 กว่าบาท แต่บางหลัง 600 กว่าบาทต่อปี คนที่ลำบากซักนิดก็ปลูกบ้านหลังเล็กๆ ให้พออยู่ได้และทำมาหากินได้ แต่บางหลังมีตังค์ก็ยังอยู่ แม้มีกำลังซื้อที่ดินที่มีโฉนดเป็นของตัวเองได้ เพราะพื้นที่รถไฟอยู่ในตลาด อยู่ในเมือง เป็นทำเลที่ขายของได้ ทำประโยชน์ได้

หลังจากได้เช่าแล้ว ก็มีปัญหาเกิดขึ้นในชุมชน เช่น เรื่องงบประมาณต่างๆ ที่ลงมาในชุมชน แม้แต่เรื่องการเช่าที่ก็ยังมีความคิดเห็นที่ไม่เหมือนกัน เพราะบางคนอยากเช่าบางคนก็ไม่ต้องการ แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ที่สุด ที่เห็นชัดเจนคือการที่ พอช.สนับสนุนงบประมาณซ่อมแซมบ้านให้ดูดีขึ้น หลังละ 20,000 บาทโดยหลักการ แต่ให้ชุมชนต้องไปบริหารกันเองโดยกลุ่มออมทรัพย์ของชุมชน เมื่อมีการเช่าแล้วก็ต้องมีเรื่องสวัสดิการตามมา โดยให้ตั้งกองทุนสวัสดิการ กลุ่มสัจจะวันละบาท ทำโครงการประกันสังคมดูแลตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์ต้องมาวางระเบียบ ตามสภาพแต่ละพื้นที่ บางพื้นที่ชาวบ้านคนไหนหัวหมอก็กฎระเบียบ บางพื้นที่มียาเสพย์ติดเยอะ มีคนว่างงานเยอะก็ต้องใช้กฎระเบียบอีกอย่าง เรื่องสวัสดิการเราต้องมีทุกพื้นที่ ไม่เช่นนั้น ไม่รู้จะหาสิ่งใดไปจูงใจชาวบ้านให้มาเข้าร่วมในเรื่องการขอเช่าพื้นที่ ซึ่งก็ได้ผลดีตรงนี้ เพราะทำให้ค่าใช้จ่ายลดลง ทั้งเรื่องค่ารักษาพยาบาล การเสียชีวิตซึ่งจะได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นจากกองทุน 2,500 บาท เป็นต้น ทีแรกชาวบ้านไม่ยอมทำ เขาบอกว่าเสียเงินเปล่า แต่พอผ่านไป 180 วัน เงินกองทุนก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เริ่มนำมาจ่ายสวัสดิการ คนเจ็บป่วยนอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล ก็จะได้ประกัน 500 บาท ชาวบ้านก็เลยตื่นตัวขึ้น

มาถึงเรื่องการประชุมของแกนนำในแต่ละพื้นที่ร่วมกับ พอช.และสอช.เพื่อเตรียมรับทางรถไฟรางคู่และรถไฟความเร็วสูงที่จะมีขึ้นในอนาคต ซึ่งจะกระทบกับคนที่อาศัยอยู่ในเขตที่ดินรถไฟ มีที่มาอย่างไร ขณะนี้มีกระแสว่า รัฐบาลไปเซ็นต์สัญญากับต่างประเทศเรื่องรถไฟความเร็วสูงกับรถไฟรางคู่ ทีนี้พี่น้องเราที่ไม่เข้ามาสู่กระบวนการประกันสังคมมีมากในหลายพื้นที่ในภาคใต้ ตอนนี้สำรวจทุกภาคแล้ว ภาคใต้ก็มีหลายจังหวัด ถามว่า ถ้ารถไฟรางคู่เข้ามาถึงแล้วค่อยทำ เราจะไม่ทันการ เราต้องไปอยู่ที่ไหนรถไฟไม่รับผิดชอบ ทางสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ หรือ สอช.จึงทำเรื่องนี้ โดยรวบรวมข้อมูลส่งให้ พอช. เพื่อจะขอเช่าพื้นที่จากการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยหารือร่วมกันทั่วประเทศ เพราะมีหลายองค์กรทั่วประเทศ ที่สังกัด สอช. ซึ่งป้าเองก็เป็นตัวแทนของ สอช. สอช.เป็นผู้ผลักดัน เก็บรวบรวมข้อมูล หาข้อมูลต่างๆ เสนอให้ พอช. เมื่อมีข่าวรถไฟรางคู่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้พี่น้องประชาชนเดือดร้อน เราต้องการให้รัฐบาลช่วยอะไร พอช.ช่วยอะไร ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยช่วยอะไร ก็มาวางแผนร่วมกัน ตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

สิ่งที่วิตกมากตอนนี้ก็คือทางรถไฟรางคู่ เพราะจะทำให้ต้องย้ายชุมชนที่วิตกคือพี่น้องได้รับผลกระทบจากรถไฟรางคู่ เพราะบางคนอยู่ในที่ดินรถไฟมานาน ถ้าถูกไล่รื้ออะไรจะเกิดขึ้นกับคนเหล่านี้ พวกเขาจะไปอยู่ที่ไหน พวกเขาจะมีที่ไปไหม จะทำอาชีพอะไร จะอยู่กินอย่างไร นี่จะเป็นผลกระทบสำหรับคนมีรายได้น้อย สิ่งที่ สอช.ต้องการเรียกร้อง คือ รถไฟจะต้องหาที่รองรับให้พี่น้องที่จะได้รับผลกระทบเหล่านี้ ที่เราต้องสำรวจข้อมูล ก็เพื่อให้ได้ข้อมูลมา จะได้รู้ว่า แต่ละภาค มีข้อมูลความเดือดร้อนเท่าใด ในเมื่อเจ้าของเรื่องคือรัฐบาล รัฐบาลก็ต้องช่วยเมื่อโครงการไปกระทบชาวบ้าน และการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ ในเมื่อคุณต้องการพื้นที่ของคุณคืนเพื่อผลประโยชน์ คุณก็จะได้ประโยชน์นั้น เมื่อคุณได้ประโยชน์แล้ว คุณจะช่วยเหลือชุมชนอย่างไร คุณต้องมีแผนให้เรา ในส่วนของ พอช.มีสิ่งใดบ้างที่ พอช.สนับสนุนได้ เพื่อให้เข้าโครงการบ้านมั่นคง ทั้ง 3 หน่วยงานนี้ต้องมาหารือร่วมกัน ซึ่งเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2553 ที่ผ่านมา ได้มีการบันทึกความร่วมมือกัน ซึ่งในส่วนของชาวบ้านก็มีป้าแต๋ว ซึ่งกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามคำสั่งแต่ตั้งที่ 221/2552 กับชาวบ้านในเขตที่ดินรถไฟรวม 7 คนจากทั่วประเทศเป็นตัวแทนคนในชุมชน ตอนนี้ทางการรถไฟแห่งประเทศไทยต้องการให้เราทำร่างเสนอไปดูว่า สิ่งที่เราต้องการคืออะไร เขาจะไปกรองดูว่า สิ่งที่เราเสนอไปนั้นน่าจะเป็นไปได้ไหม

สอช.เสนอไปมี 5 เรื่อง คือ 1.การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องจัดหาที่ดินให้ 2.เรื่องการขนย้าย การรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการขนย้ายตั้งแต่ 3,000 บาท จนถึง 30,000 บาท แล้วแต่สภาพของแต่ละครัวเรือน 3.การไปอยู่ที่ใหม่ประกอบอาชีพไม่ได้หรือว่าทำเลหากิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ได้ การรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องเยียวยาแต่ละครอบครัว เป็นการช่วยเบื้องต้น 4.ด้านสิ่งแวดล้อม การรถไฟแห่งประเทศไทยจะต้องดูแลสภาพแวดล้อมต่อเนื่องด้วย ไม่ใช่ไปปล่อยเกาะให้ชาวบ้านเดือดร้อน แต่เรื่องนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยยังไม่รับ เราเคยเสนอไปครั้งหนึ่งแล้ว การรถไฟแห่งประเทศไทยให้เราเอากลับมาดูกันใหม่ เรียกร้องมากไปหรือเปล่าที่จะให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรับผิดชอบ มีอีกแบบหนึ่งที่ตัวแทน สอช.เสนอ คือ ถ้าช่วยเป็นรายๆ อย่างนั้นจะดูมากไป ถ้าเป็นรายโครงการจะได้ไหม คือ ถ้าโครงการหนึ่งมีมูลค่าถึง 4,000 ล้านบาท ก็ตัดมา 1% มาเป็นกองทุนให้กับชุมชนนั้นๆ ชุมชนก็มาบริหารจัดการเอาเอง หรือจะไปซื้อที่ดินใหม่อย่างไร จะจัดสร้างบ้านอย่างไรให้สมาชิกที่ย้ายออกไป อะไรประมาณนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยก็ยังไม่รับอยู่ดี แม้การรถไฟแห่งประเทศไทยยังไม่รับ แต่ทาง สอช.จะผลักดันเรื่องนี้ให้เป็นรูปธรรมให้ได้ก่อนที่รถไฟรางคู่จะมาบ้านเรา เพราะการรถไฟแห่งประเทศไทยกำลังจะเริ่มทำรางคู่ในสายใต้จากนครปฐมมาถึงหัวหิน และจากประจวบคีรีขันธ์มาถึงชุมพรก่อนในระยะแรก ทั้ง 2 ช่วง การรถไฟแห่งประเทศไทยจะทำพร้อมกับสายอื่นๆ ทางภาคกลาง ภาคเหนือและอีสาน เพราะฉะนั้นทาง สอช. ต้องได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่า แต่ละภาคนั้นมีผู้เดือดร้อนเท่าไร ถึงเราถึงจะไปเสนอต่อรัฐบาล โครงการรถไฟรางคู่ระยะแรกนี้ เริ่มตั้งแต่ปี 2553 – 58 ระยะที่ 2 ตั้งแต่ปี 2558 – 63 และระยะที่ 3 ซึ่งจะครบทั่วประเทศตั้งแต่ปี 2563-68 นอกจากรถไฟรางคู่แล้ว ยังจะมี รถไฟความเร็วสูงด้วย แต่รถไฟความเร็วสูงตอนนี้ ยังไม่ชัดเจนว่าจะมาอย่างไร แต่มาแน่ สรุปก็คือตอนนี้ทั้ง 5 เรื่อง การรถไฟแห่งประเทศไทยยังไม่รับแม้แต่ข้อเดียว

แล้วการรถไฟแห่งประเทศไทยเอง เขามีข้อเสนอมาในส่วนของภาคอีสานว่า ถ้าต้องการค่ารื้อถอน เขาไม่มีให้ แต่มีค่าขนย้าย จาก 3,000 - 30,000 บาท คุณจะเลือกเอาแบบไหน ทางตัวแทนภาคอีสานเสนอเป็น 30,000 บาทต่อ 1 ครัวเรือน ไม่ว่ากี่ร้อยครัวเรือน ก็จะได้ครัวเรือนละ 30,000 บาท จากนั้น เงินที่ได้จะตั้งเป็นกองทุน เพื่อไปซื้อที่ดิน แต่ไม่ใช่ให้เปล่า สมาชิกจะต้องผ่อนกลับมาให้กับกองทุนโดยไม่คิดดอกเบี้ย เพราะเป็นเงินที่ได้มาเปล่าๆ ส่วนการสร้างบ้านให้ขึ้นกับ พอช. พอเรียก 30,000 บาทต่อครัวเรือน ดูเสมือนว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยจะยอมแต่แกนนำหลักๆ ของ สอช.มาวิเคราะห์กันอีกครั้งว่า ถ้าให้ภาคอีสานครัวเรือนละ 30,000 บาทพอมาภาคใต้บ้านหลังใหญ่กว่าในภาคอีสาน เพราะภาคอีสานเขาปลูกบ้านกันง่าย แต่ในภาคใต้ส่วนใหญ่ เป็นบ้านที่มั่นคงถาวร เงินค่าขนย้าย 30,000 บาทคงไม่พอที่ชุมชนกุโกร์ บ้านแต่ละหลังที่ต้องย้ายออกราคาสูงถึง 500,000 – 700,000 บาทก็มี ถ้าให้แค่ 30,000 บาท เขาจะยอมรับไหม ถ้าเรามาแล้ว เกิดเป็นคดีขึ้นศาล มันก็จะกลายเป็นกติกาทั่วประเทศ และแกนนำนี่แหละที่จะถูกเพื่อนกระทืบ หาว่าไปรับมาทำไม เขายังไม่ได้ตอบตกลงกันเลย กลายเป็นว่า เรื่องนี้ไม่เกิด แต่สิ่งที่การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องการตอนนี้ คือ ให้ทาง สอช.ทำหนังสือถึงกองเลขานุการของคณะกรรมการ เพื่อเปิดประชุมคณะกรรมการ โดยให้มีวาระการจัดตั้งคณะกรรมการชุดที่ดูแลกองทุนที่มาจากเงิน 30,000 บาทต่อครัวเรือน ถ้าการรถไฟแห่งประเทศไทยยอมรับเรื่องนี้ขึ้นมา ทาง สอช.เองก็ยังไม่ทำหนังสือไป เพราะเรายังไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัดเจนว่า สมาชิกของเราจะยอมรับแบบไหน ทีนี้การประชุมร่วมกับ พอช.เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2553 ที่ห้องประชุมเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เราได้ข้อมูลชุมชนที่เดือดร้อนจำนวนเท่าใด เราก็จะลงไปถามว่า ชุมชนจะยอมรับกติกานี้หรือไม่

ภาพที่ 2.3 นางละออ ชาญกาญจน์ ประธานกลุ่มออมทรัพย์ดินรถไฟชุมชนกุโบร์ [Online]. Available : https://prachatai.com/journal/2011/01/32724

จากบทความแสดงให้เห็นถึงปัญหาและความขัดแย้งระหว่างคนที่บุกรุกกับรัฐซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่รัฐไม่ให้ความสำคัญต่อการบุกรุกแต่เริ่มแรกจะส่งผลต่อมาเมื่อมีการพัฒนาที่ต้องใช้พื้นที่ที่บุกรุกนั้นคืน จะไม่สามารถเรียกคืนได้แบบปกติแต่จะต้องมีข้อเสนอหรือข้อต่อรองจากกลุ่มผู้บุกรุกนั้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 อิทธิพลจากบทความเรื่อง วิกฤติเศรษฐกิจไทย 2530

ปี 2530 นับเป็นปีประวัติศาสตร์สำหรับหุ้นไทย เป็นปีที่ราคาหุ้นขึ้นไปสูงสุดตั้งแต่ก่อตั้งตลาดมาในรอบ 12 ปี (ตั้งแต่ปี 2518) ดัชนีเปิดตลาดต้นปีที่ 209.16 จุดหลังจากนั้นก็ทะยานขึ้นไปอย่างรวดเร็วจนถึงระดับสูงสุด 472.86 จุด เมื่อวันศุกร์ที่ 16 ตุลาคม 2530 เพื่อมขึ้นถึง 256.66 จุด หรือ 128.21 เปอร์เซ็นต์

ปัจจัยที่ทำให้ราคาหุ้นขึ้นไปอย่างรุนแรง มาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ทำให้กำไรของบริษัทจดทะเบียนในช่วง 9 เดือน ปี 2530 เพิ่มขึ้นถึง 82% อีกประการหนึ่งคือ สภาพคล่องในตลาดเงินล้นทะลัก 30,000-50,000 ล้านบาท ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ลดลงมาอยู่ในอัตราต่ำ

และเป็นปีที่นักลงทุนต่างชาตินำเงินเข้ามาลงทุนมากที่สุดถึง 25,501 ล้านบาท คิดเป็น 10.36% ของมูลค่าทั้งหมด เทียบเท่ากับ 4,617 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็น 7.76% ในปี 2529

ซึ่งปริมาณการซื้อขายหุ้นในปี 2530 เทียบกับปี 2529 เพิ่มขึ้นเกือบ 5 เท่า แต่แล้วงานยันนีมูนก็ต้องจบลง

วันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม 2530 ไม่มีใครคาดคิดว่าจะเกิดเหตุการณ์ระทึกขวัญ "Black Monday" หรือ "จันทร์ทมิฬ" จนถูกบันทึกไว้ในหน้าประวัติศาสตร์ตลาดหุ้นทั่วโลก

ชนวนสำคัญมาจากเศรษฐกิจ "ฟองสบู่" ของสหรัฐอเมริกาแตก หลังจากสะสมปัญหาขาดดุลการค้า และดุลงบประมาณมานานกว่า 2 ปี จนกระทั่งเมื่อ 14 ตุลาคม สหรัฐรายงานตัวเลขทางเศรษฐกิจเดือนสิงกาคม 250 พบงบขาดดุลเพิ่มสูงเป็น 15.68 พนล้านดอลลาร์ แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ดัชนีดาวโจนส์ในตลาดนิวยอร์กลดต่ำลง โดยในเช้าวันจันทร์ที่ 19 ดัชนีดิ่งลงถึง 508.32 หรือ 22.6% ความตื่นตระหนกแผ่กระจายไปทั่ว ดัชนีฮั่งเส็ง ตลาดหุ้นฮ่องกง ในวันอังคารที่ 20 ตุลงคม 2530 ร่วงลงถึง 420.81 จุด และต่อมาตลาดหุ้นฮ่องกงได้สั่งปิดการซื้อขายไปถึง 4 วัน

ขนาดที่ตลาดหุ้นไทยในวันที่ 20 ตุลาคม 2530 เพียงวันเดียว ดัชนีต่ำลง 36.64 จุด หรือ 8% จากระดับ 459.01 ในวันที่ 19 ตุลาคม จากนั้นดัชนีได้ลดลงจนกระทั่งถึงระดับต่ำสุด 243.97 จุด ในวันที่ 11 ธันวาคม รวมลดลงถึง 215.04 จุด หรือ 46.84% ระยะเวลาไม่ถึง 2 เดือน จากนั้นได้กระเตื้องขึ้นไปปิดตอนสิ้นปีที่ 284.94 จุด และกระเตื้องขึ้นเนื่องจากราคาหุ้นลดลงมากจนทำให้ผลตอบแทนจากเงินปันผลโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไปถึง 5-6% ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์บางแห่งให้ผลตอบแทนเงินปันผลสูงถึง 7 % ทำให้นักลงทุนกล้าที่จะกลับเข้ามาลงทุนในตลาดหุ้น

อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ครั้งนั้นได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นกับการลงทุนของนักลงทุนโดยเฉพาะมุมมองการวิเคราะห์หุ้น ที่มีการนำปัจจัยภายนอกประเทศเข้ามาประกอบการวิเคราะห์ในแต่ละครั้งนอกเหนือจากพิจารณาเพียบงบการเงินของบริษัท

จากบทความข้างต้นที่กล่าวมา เห็นได้ว่าระบบเศรษฐกิจของไทยได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศเป็นอย่างมาก การลงทุนของนักลงทุนนั้นทำให้ระบบอุตสาหกรรมขยายตัวมากขึ้น และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบอุตสาหกรรมที่มีการให้เงินเดือนที่แน่นอนและมีความมั่นคงกว่าระบบเกษตรกรรมที่โดนเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่หันมาทำงานในระบบอุตสาหกรรม โดยบางส่วนได้เดินทางเข้ามาในกรุงเทพ เพื่อหางานที่มั่นคงทำ ซึ่งเป็นปัญหาจากรัฐบาลที่ไม่ให้ความช่วยและแก้ไขปัญหานี้ แต่กลับไปเน้นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ความเจริญในเมืองแทน ทำให้ประชาชนที่ทำงานเกษตรกรรมได้รับความเดือดร้อน

2.6 อิทธิพลจากงานวิจัยเรื่อง "การย้ายถิ่น ความเป็นเมือง และแรงงาน" สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

กลุ่มวิจัยการย้ายถิ่น ความเป็นเมืองและแรงงานศึกษา โดยมุ่งเน้นเพื่อที่จะศึกษาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย การย้ายถิ่นภายในประเทศ การย้ายถิ่นระหว่างประเทศ ความเป็นเมือง การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ อาณาบริเวณศึกษา (area studies) กำลังแรงงานและตลาดแรงงาน ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ การนำแนวคิด ทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัยมาใช้ในการศึกษาและนำผลของการศึกษาไปสู่การกำหนดนโยบาย กรอบวิสัยทัศน์และทิศทางการวิจัยในอนาคต กลุ่มวิจัยนี้สนับสนุนการศึกษาที่เป็นสหสาขาวิชาในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

2.6.1 การย้ายถิ่น ปรากฏการณ์การย้ายถิ่นนั้นเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ประเทศไทยเองก็ต้องเผชิญกับปรากฏการณ์นี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการย้ายถิ่นภายในประเทศหรือการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยประชากรและสังคมได้ให้ความสนใจในประเด็นของการย้ายถิ่นตั้งแต่ช่วงต้นของการก่อตั้งสถาบันฯ และเป็นสถาบันแนวหน้าที่ให้ความสนใจในประเด็นของการย้ายถิ่น โดยได้ร่วมมือกับองค์กร และสถาบันต่างๆเพื่อศึกษาการย้ายถิ่นตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา ใน พ.ศ. 2553 สถาบันฯ ได้ก่อตั้ง "ศูนย์การศึกษาการย้ายถิ่นมหิดล" เพื่อสร้างเครือข่ายและจัดการองค์ความรู้เรื่องการย้ายถิ่น ตลอดจนศึกษาสารัตถะของการย้ายถิ่นโดยใช้แนวคิดทฤษฎีและระเบียบวิธีที่มาจากสหสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็น ประชากรวิทยา สังคมวิทยา มานุษยวิทยา รัฐศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์ และนำผลการศึกษาเชิงประจักษ์เชื่อมโยงกับนโยบายการพัฒนาประเทศ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาค ได้ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย และหากนับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ก่อให้เกิดการพัฒนาการด้านการสื่อสาร และคมนาคม อันเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายของผู้คนมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนทำให้เกิดกระแสการย้ายถิ่นย้ายถิ่นในรูปแบบต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระแสการย้ายถิ่นจากชนบทเข้าสู่เมืองหลวงและเมืองใหญ่ต่างๆ ซึ่งความเจริญที่แตกต่างกันระหว่างเมืองกับชนบทเป็นแรงดึงดูดประชากรจากชนบทสู่เมือง การย้ายถิ่นจากชนบทสู่ชนบทจึงเป็นกระแสการย้ายถิ่นที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ นอกจากนั้นแล้วยังมีกระแสการย้ายถิ่นในรูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ การย้ายถิ่นจากเมืองสู่เมือง, การย้ายถิ่นจากเมืองสู่ชนบท, ซึ่งปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนในช่วงของการเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ การย้ายถิ่นตามฤดูกาล (ได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการสนองตอบต่อผู้คนในชนบทที่ต้องการรายได้เพิ่มเติมช่วงเว้นว่างจากฤดูการผลิต) และ การเดินทางไปกลับเพื่อทำงานในเมืองของผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบๆ เมืองใหญ่

กล่าวได้ว่า รูปแบบและสาเหตุของการย้ายถิ่นของผู้คนนั้นมีความสลับซับซ้อน และมีปัจจัยหลายระดับเข้าเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชน และระดับชาติ ที่ผ่านมาการศึกษาการย้ายถิ่นภายในประเทศเริ่มต้นด้วยการศึกษา แบบแผนการย้ายถิ่น ตัวกำหนดของการย้ายถิ่น หลังจากนั้น ได้ขยายไปสู่การศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการย้ายในถิ่นปลายทางและถิ่นต้นทางในระดับจังหวัด ซึ่งทางสถาบันฯ เห็นว่า จังหวัดเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบายโดยตรง ความรู้และความเข้าใจลักษณะการกระจายตัวของประชากรภายในจังหวัด จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และเพิ่มประสิทธิภาพในโครงการพัฒนาต่างๆ

แต่ดูเหมือนว่าการศึกษาตัวกำหนดและผลกระทบยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาเรื่องของการย้ายถิ่น ดังนั้นจึงได้ขยายการศึกษาไปถึงปัจจัยอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยเน้นที่ไปการพัฒนากับการย้ายถิ่น และ การจัดการการย้ายถิ่น เพื่อที่จะเชื่อมโยงเข้ากับการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง

นอกจาก กระแสการย้ายถิ่นภายในประเทศดังกล่าวมาแล้วข้างต้น กระแสการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนรัฐชาติของประชากร และแรงงาน ก็มีความเร่งตัวมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เนื่องจากการไหลบ่าของกระแสโลกไร้พรมแดน การพัฒนาการคมนาคมขนส่งที่เป็นปัจจัยอำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายของผู้คน และ ประกอบกับการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคต่างๆ ภายใต้แนวคิด “หนึ่งภูมิภาคหนึ่งประเทศ” อันเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการเคลื่อนย้ายของผู้คนระหว่างพรมแดนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไหลทะลักเข้ามาของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยที่ประเทศไทยก็ยังคงเป็นประเทศปลายทางของประชากรจากประเทศเพื่อน เพื่อเข้ามาแสวงหาโอกาสในทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ ก็ได้เข้ามาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการภาคธุรกิจภายในประเทศ โดยช่วยลดต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจ และทดแทนกำลังแรงงานระดับล่างซึ่งขาดแคลน อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

ที่ผ่านมาสถาบันฯได้ให้ความสนใจในเรื่องของการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็น รูปแบบ โครงสร้าง ปัญหาของการอพยพย้ายถิ่นระหว่างประเทศ และการรวบรวมประเด็นต่างๆเกี่ยวกับนโยบายการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการเพิ่มขึ้นและความหลากหลายของการย้ายถิ่น ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศไม่ว่าจะมาจากสาเหตุใดก็ตาม มีความจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การให้ความสำคัญกับตัวกำหนด ปัญหาอุปสรรค ผลกระทบ และปัจจัยอำนวยความสะดวกต่างๆจึงยังมีความจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และการบริหารจัดการการย้ายถิ่นทั้งภายในและระหว่างประเทศ

2.6.2 ความเป็นเมือง ความเป็นเมืองหรือเขตเมืองนั้น เป็นปัจจัยดูดอย่างหนึ่งในการย้ายถิ่นของประชากร ทั้งนี้เป็นที่รู้กันดีว่าความเป็นเมืองใหญ่ได้ให้โอกาสแก่ประชากรในด้านการรักษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย ภายใต้ระบบการขนส่งมวลชนที่มีมากกว่าเขตชนบทและเมืองเล็ก อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของความเป็นเมืองก็มาพร้อมกับปัญหาและผลกระทบที่ใหญ่ขึ้นตามไปด้วย เช่น ความหนาแน่นในเขตเมือง การทำลายสิ่งแวดล้อม ภาวะว่างงาน ความยากจน และปัญหาสุขภาพอนามัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

สถาบันวิจัยประชากรและสังคมได้ให้ความสนใจประเด็นนี้มาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงกับการกระจายและการกระจุกตัวของประชากร การศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเมืองในระยะแรก ได้เน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นเมือง กับอัตราเกิดประชากร และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1980 ประเด็นการศึกษาได้ขยายการวิเคราะห์ในประเด็นพฤติกรรมทางด้านประชากรศาสตร์ เช่น การเกิด การตาย การย้ายถิ่น และโครงสร้างและขนาดของครัวเรือน โดยศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในพื้นที่เมืองและชนบท และขยายขอบเขตการศึกษาความเป็นเมืองของประเทศไทย โดยการเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการเน้นหนักไปในประเด็นการพัฒนาและการขยายเมือง โดยให้ความสำคัญกับการวางผังเมือง และการแก้ปัญหาชุมชนแออัด ประเด็นการศึกษาในระยะหลังเน้นการวิเคราะห์ในด้านปัญหาจากการพัฒนา ผลกระทบที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม และผลกระทบทั้งในระยะสั้น และระยะยาวที่มีต่อประชากรในพื้นที่

กลุ่มการวิจัยจึงได้มุ่งประเด็นความสนใจไปในประเด็นผลกระทบทางสังคม ที่เกิดจากความเป็นเมืองในบริบทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การพัฒนา นโยบายรัฐ เศรษฐกิจ และการตั้งถิ่นฐานในเขตเมือง ในการศึกษาสาระสำคัญของความเป็นเมืองนั้น สถาบันฯมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปิดพื้นที่สำหรับงานวิจัยที่ให้ผลเชิงประจักษ์ อันนำมาซึ่งการขยายแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องการในการศึกษาความเป็นเมือง และวิถีชีวิตเมือง รวมถึงกระตุ้นให้เกิดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของความเป็นเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.3. การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ประเด็นการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์เป็นประเด็นที่สถาบันฯ ได้ให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นหมู่บ้าน ชุมชน หรือเมืองนั้น จะต้องประกอบไปด้วยองค์กรต่าง ๆ ทางสังคม วัฒนธรรม และจิตวิญญาณ เพื่อให้เกิดการคงอยู่แบบยั่งยืนของการตั้งอยู่ของถิ่นฐานนั้นๆ เพื่อเป็นการรับประกันว่าประชากรที่อาศัยอยู่จะได้รับการตอบสนองบนพื้นฐานความต้องการของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องที่อยู่อาศัย การทำงาน การเรียนรู้ ที่มีความสะดวกสบายและปลอดภัย

อย่างไรก็ตาม การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในบางพื้นที่นั้น มีความเสี่ยงและความเปราะบางต่อความเสี่ยงต่างๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีนัยต่อความอยู่ดีมีสุขของผู้คน ดังนั้นกลุ่มงานวิจัย มุ่งให้มีการใช้แนวคิดทฤษฎีและข้อค้นพบจากงานวิจัยในเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดนโยบายที่มีประสิทธิภาพในการจัดการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

2.6.4. อาณาบริเวณศึกษา สถาบันฯได้ให้ความสนใจในประเด็นอาณาบริเวณศึกษา เนื่องจากเป็นการศึกษาที่ต้องใช้ความรู้จากสหสาขาวิชาเพื่อที่จะอธิบายปรากฏการณ์ในพื้นที่เฉพาะ โดยมีปรัชญาเพื่อผสมผสานแนวคิดทฤษฎีจากหลากหลายสาขาวิชาในการศึกษาเพื่อให้เข้าใจพื้นที่และประชาชนในพื้นที่ที่ศึกษา อันนำไปสู่นโยบายที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่เฉพาะได้ ทั้งนี้สถาบันฯ ได้ให้ความสำคัญในอาณาบริเวณลุ่มน้ำโขง อุษาคเนย์ และภูมิภาคเอเชีย โดยรวมด้วย

2.6.5. แรงงานและการจ้างงาน เป็นที่ทราบกันดีว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและองค์ประกอบประชากร ส่งผลต่อกำลังแรงงานและการจ้างงานอย่างแน่นอน กำลังแรงงานจึงเป็นมิติที่สำคัญทางประชากร โดยคุณลักษณะแรงงานจะเป็นตัวกำหนดผลผลิตของแรงงานซึ่งเชื่อมโยงกับความสามารถในการผลิตระดับชาติ ขณะที่ความต้องการใช้แรงงานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่ควบคุมโดยภาคธุรกิจ จะเป็นตัวกำหนดการจ้างงานในตลาดแรงงาน ซึ่งเกิดผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติ สถาบันฯได้เริ่มการศึกษาประเด็นแรงงานและการจ้างงานมาเป็นระยะเวลากว่า 3 ทศวรรษ โดยในช่วงทศวรรษ 1970 ได้ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังแรงงานกับอัตราเกิดประชากร และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ และเพิ่มประเด็นการศึกษาแบบเจาะลึกในแรงงานกลุ่มต่างๆในช่วงทศวรรษต่อๆมา เช่น กลุ่มแรงงานเด็ก แรงงานสตรี และ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมประมง เป็นต้น

จากบทวิจัยเรื่อง “การย้ายถิ่น ความเป็นเมือง และแรงงาน” นั้น ทำให้เข้าใจว่าเนื้อหางานของข้าพเจ้า มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยข้อที่ 2.6.1 คือการย้ายถิ่น ซึ่งเกิดจากการพัฒนาความเจริญของเมืองซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้คนย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมือง ซึ่งความเป็นจริงแล้วรัฐควรจะพัฒนาชนบทให้มีความเจริญหรือทำให้พื้นที่ชนบทมีเศรษฐกิจที่ดี จะทำให้ประชาชนไม่ย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 อิทธิพลจากทฤษฎีของ อาเธอร์ ดับบลิว เลวิซ (Arthur W. Lewis)

อาเธอร์ ดับบลิว เลวิซ (Arthur W. Lewis) นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ในปี ค.ศ.1950 ได้ พัฒนาทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์นีโอคลาสสิคเพื่ออธิบายแบบแผนการย้ายถิ่นจากชนบทสู่เมือง โดยเน้นอธิบายให้ เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการย้ายถิ่นของแรงงานกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยอาศัยฐานแนวคิดเรื่องปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูด ดังนี้

2.7.1 การย้ายถิ่น เป็นผลของความไม่เท่าเทียมกันในระดับการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่หนึ่งกับอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งแสดงออกผ่านความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานในตลาดแรงงาน และความแตกต่างด้านอัตราค่าจ้างระหว่างสองพื้นที่นั้น

2.7.2 การย้ายถิ่นขนานใหญ่ (Mass migration) เป็นการย้ายถิ่นจากพื้นที่ซึ่งมีอุปทานแรงงานเหลือเฟือ อัตราค่าจ้างต่ำ ไปยังพื้นที่ซึ่งมีแรงงานไม่เพียงพอต่ออุปสงค์และมีอัตราค่าจ้างสูงกว่า นอกจากนั้น แรงงานจากพื้นที่ด้อยพัฒนาที่ย้ายถิ่นเข้าไปทำงานในพื้นที่ซึ่งมีระดับการพัฒนาสูงกว่าอาจมีราคาค่าจ้างถูกกว่าแรงงานท้องถิ่นของพื้นที่นั้น ซึ่งเป็นที่ดึงดูดใจของนายจ้างในพื้นที่นั้นเกิดเป็นความต้ องการหรืออุปสงค์ต่อแรงงานย้ายถิ่นราคาถูก นำไปสู่กระแสการย้ายถิ่นของแรงงานราคาถูกอย่างต่อเนื่อง กล่าวอีกนัยหนึ่งของทฤษฎีคือ

- ความแตกต่างด้านอัตราค่าจ้าง ระหว่างพื้นที่ต้นทางกับพื้นที่ปลายทางเป็นเหตุผลหลักของการย้ายถิ่นของแรงงานจากพื้นที่ที่มีอัตราค่าจ้างแรงงานต่ำ ไปยังพื้นที่ซึ่งมีอัตราค่าจ้างแรงงานสูง

- ความแตกต่างด้านอัตราค่าจ้างนั้น เกิดจากความแตกต่างด้านอุปสงค์และอุปทานแรงงาน หรือกลไกตลาดแรงงานระหว่างพื้นที่ต้นทางกับพื้นที่ปลายทาง ส-วนตัวแปร เช่น ประสิทธิภาพของแรงงาน ระดับการก่อตัวเป็นองค์กรของแรงงานล้วนมีความสำคัญน้อยกว่า

2.7.3 การย้ายถิ่นของแรงงานเป็นเรื่องที่ดำเนินต่อไปจนกว่าจะเกิดดุลยภาพด้านอุปสงค์และอุปทานแรงงานระหว่างสองพื้นที่ ซึ่งเป็นผลพวงโดยธรรมชาติของการย้ายถิ่นในระยะยาวนั้น การย้ายถิ่นจะก่อให้ เกิดดุลยภาพใหม่ในระดับสากลในลักษณะที่อัตราค่าจ้างแท้จริงเป็นไปอย่างเท่าเทียมกันในทุกประเทศ การย้ายถิ่นแรงงานโดยสุทธิจะเท่ากับศูนย์เมื่อมีดุลยภาพใหม่เกิดขึ้น

2.7.4 การย้ายถิ่นข้ามชาติของแรงงานโดยสุทธิเป็นเพียงปรากฏการณ์ชั่วคราว และเป็นกลไกหนึ่งในการลดความไม่เท่าเทียมกันในระดับการพัฒนาเศรษฐกิจ

ทฤษฎีดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับสภาพสังคมของไทยที่เมื่อการพัฒนาเข้าไปไม่ถึงชนบท เพราะเมืองมีการพัฒนาที่มากกว่าและด้วยที่ในเมืองมีการต้องการแรงงานที่มากกว่า เมื่อชนบทและรายได้จากการทำงานในเมืองมีมากกว่าชนบททำให้ประชาชนในชนบทย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมือง เป็นผลของความไม่เท่าเทียมกันในระดับการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่หนึ่งกับอีกพื้นที่หนึ่ง ตามทฤษฎีข้อที่ 2.7.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 อิทธิผลจากศิลปิน

2.8.1 ลิม โศกจันลินา

ลิม โศกจันลินา (Lim Sokchanlina) เกิด พ.ศ. 2530 ที่ เปรย์ แวง พำนักและทำงานที่พนมเปญ กัมพูชาเขาทำงานศิลปะข้ามสื่อหลายสาขา ไม่ว่าจะเป็นสารคดีภาพ วิดีโอ ศิลปะจัดวาง หรือ ศิลปะสื่อการแสดงสด โดยการใช้เทคนิควิธีการที่แตกต่างกันในแต่ละครั้ง โศกจันลินาต้องการเรียกร้องให้ผู้คนสนใจและตระหนักถึงปัญหาในหลากหลายประเด็น ทั้งเศรษฐกิจ,สังคม, การเมือง,วัฒนธรรม ไปจนถึงเรื่องสิ่งแวดล้อม ที่เกิดความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในประเทศกัมพูชาเอง และในระดับนานาชาติ

เขาเป็นหนึ่งในกลุ่มศิลปินผู้ก่อ Stiev Selepak หรือ Art Rebels ซึ่งยิ่งไปกว่านั้นก็ได้ร่วมกันก่อตั้งพื้นที่แสดงงานทางศิลปะ Sa Sa Art Gallery ในกรุงพนมเปญในปี พ.ศ. 2552, และโครงการ Sa Sa Art Projects ในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นโครงการศิลปินเพื่อการแลกเปลี่ยนกับชุมชนและกิจกรรมศิลปินในพำนัก รวมทั้งก่อตั้ง Sa Sa Bassac ในปีถัดมา ไม่นานมานี้เขายังได้ร่วมก่อตั้ง Analogue Prints Laboratory ซึ่งเป็นห้องอัดภาพที่แรกในพนมเปญที่เปิดให้ประชาชนเข้าใช้

โศกจันลินา มีผลงานจัดแสดงทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ ปี 2555 นิทรรศการที่ Sa Sa Bassac, นิทรรศการสัญจร Riverscapes INFLUX ที่ฮานอย โฮจิมินห์ ซิตี้ กรุงเทพฯ พนมเปญ จาการ์ต้า และมะนิลา, ปี 2556 นิทรรศการ Wrapped Future ที่บรู๊คลีน นิวยอร์ค, และเป็นศิลปินพำนัก ที่ Lower Manhattan Cultural Council นิวยอร์ค,ในปี 2557 ร่วมงาน MIA Art Fair ที่สิงคโปร์, ดาร์วิน เฟสติวัล ออสเตรเลีย และ นิทรรศการ Phnom Penh Rescue Archaeology: The Body, The Lens, The City, The Disappearance ที่ Center for Contemporary Art สิงคโปร์, ปี 2560 นิทรรศการ Sunshower ที่ โมริ อาร์ต มิวเซียม โตเกียว

โศกจันลินา มีผลงานอยู่ในการสะสมของ โมริ อาร์ต มิวเซียม โตเกียว ญี่ปุ่น, สิงคโปร์ อาร์ต มิวเซียม สิงคโปร์ และ พิพิธภัณฑ์ใหม่เอี่ยม เชียงใหม่ ประเทศไทย

ภาพที่ 2.4 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (1) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

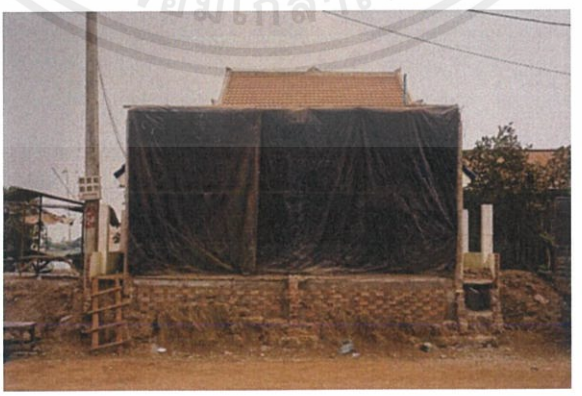
ภาพที่ 2.5 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (2) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

ภาพที่ 2.6 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (3) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

ภาพที่ 2.7 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (4) . Size 60 x 90 cm.

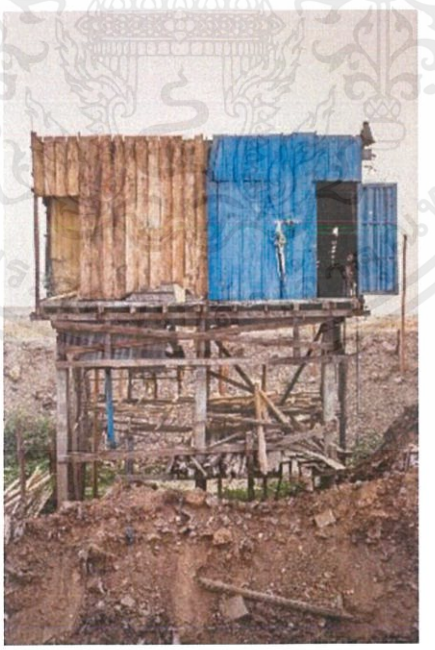
(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.8 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (5) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

ภาพที่ 2.9 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (6) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

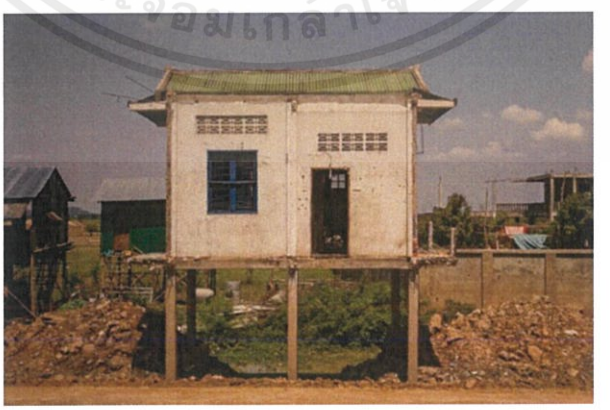
ภาพที่ 2.10 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (7) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

ภาพที่ 2.11 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (8) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

ภาพที่ 2.12 ลิม โศกจันลินา . 2558 . ทางหลวงหมายเลข 5 (9) . Size 60 x 90 cm.

(ภาพจากนิทรรศการ Bangkok Art Biennale, 2562, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชุด ทางหลวงหมายเลข 5 เป็นชุดภาพถ่ายที่บันทึกเหตุกาณ์รื้อบ้านพักในบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ที่สนับสนุนโดยบรอษัทก่อสร้างสัญชาติญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาพื้นที่ ภาพของแผ่นไม้ที่แตกเป็นเสี่ยงๆ เป็นเหมือนกับสวรรค์ที่กำลังพังทลายของประเทศเพื่อนบ้านเรา

ในบางภาพ ถนนได้ตัดผ่านในระยะประชิดกับส่วนที่พักอาศัย ในขณะที่บางภาพแสดงให้เห็นอาคารที่เหลือเพียงครึ่ง หรือถูกทำลายลง ดูเหมือนว่าภาพของลิมเป็นการบันทึกทั้งอดีต ปัจจุบันและอนาคตในคราวเดียวกัน ดังจะเห็นได้ว่าในอดีต บ้านไม้เป็นสิ่งที่เห็นได้ทั่วไปมาเป็นเวลานานหลายร้อยปีในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมเกษตรกรรม ส่วนในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและตลาดที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้นำเสนอวัสดุต่างๆสู่ตลาดใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ชีวิตและสถาปัตยกรรม และในอนาคต ทั้งโครงสร้างแบบดั้งเดิมและแบบร่วมสมัยก็จะต้องมาอยู่เคียงข้างกับนิคมอุตสาหกรรมที่กำลังขยายตัว

โดยในผลงานของ ลิม นั้นมีลักษณะของงานที่เล่าถึงสภาพสังคมของประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เช่นเดียวกับงานของข้าพเจ้า และมีลักษณะงานเป็นภาพถ่ายที่ถ่ายอาคารก่อสร้าง ในมุมด้านหน้าโดยที่เป็นมุมระดับสายตาไม่เป็นมุมเงยหรือมุมกดมากเกินไป ซึ่งข้าพเจ้าได้นำเทคนิคนี้มาปรับใช้กับงานของภาพเจ้าเพื่อให้ได้มุมมองที่แปลกโดยที่คนธรรมดาไม่สามารถถ่ายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

ในศิลปะนิพนธ์ชุด “พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ” นี้ มีกระบวนการทำงานที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานร่วมด้วยกับการลงพื้นที่จริงในการทำงานโดยกระบวนการที่ข้าพเจ้าเลือกใช้คือวิธีการถ่ายภาพ เพราะการถ่ายภาพเป็นการบันทึกเรื่องราวที่มีความเป็นจริงมากที่สุด โดยมีวิธีการและขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

3.1 ภาพผลงานและการพัฒนาผลงานสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 โครงการ

โครงการที่ 1

ในโครงการที่ 1 เป็นการออกสำรวจพื้นที่และความเป็นไปได้ในการถ่ายงาน โดยส่วนมากเป็นการสำรวจพื้นที่เพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะของพื้นที่และการอยู่อาศัยของผู้คนในชุมชน ในโครงการนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เห็นถึงสภาพริมทางรถไฟที่มีบ้านที่มาสร้างบุกรุกพื้นที่ โดยที่ข้างหลังมีสิ่งปลูกสร้างที่ทันสมัยจึงทำให้เกิดคำถามว่าทำไมผู้คนเหล่านั้นถึงอาศัยอยู่บริเวณนั้นทำไมถึงไม่ไปอาศัยในบริเวณที่เหมาะสม โดยปัญหาในการทำโครงการนี้ ปัญหาเทคนิคการถ่าย เนื่องจากพื้นที่ในการถ่ายงานเป็นพื้นที่ริมทางรถไฟที่แคบไม่สามารถถอยหลังได้มากทำให้การถ่ายรูปมุมกว้างทำได้ยาก และปัญหาการจัดองค์ประกอบภาพ ในพื้นที่จริงเมื่อมองด้วยตาเปล่าแล้วบางที่ตรงกับแบบร่างที่คิดไว้ แต่พอเมื่อถ่ายภาพออกมา เมื่อสถานที่นั้นถูกบันทึกลงเป็นไฟล์ภาพในกรอบสี่เหลี่ยมปรากฏว่าองค์ประกอบภาพออกมาไม่สวยงามเท่าที่ควร ซึ่งจะนำไปแก้ไขต่อไปในโครงการที่ 2

ภาพผลงานโครงการที่ 1

ภาพที่ 3.1 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 2

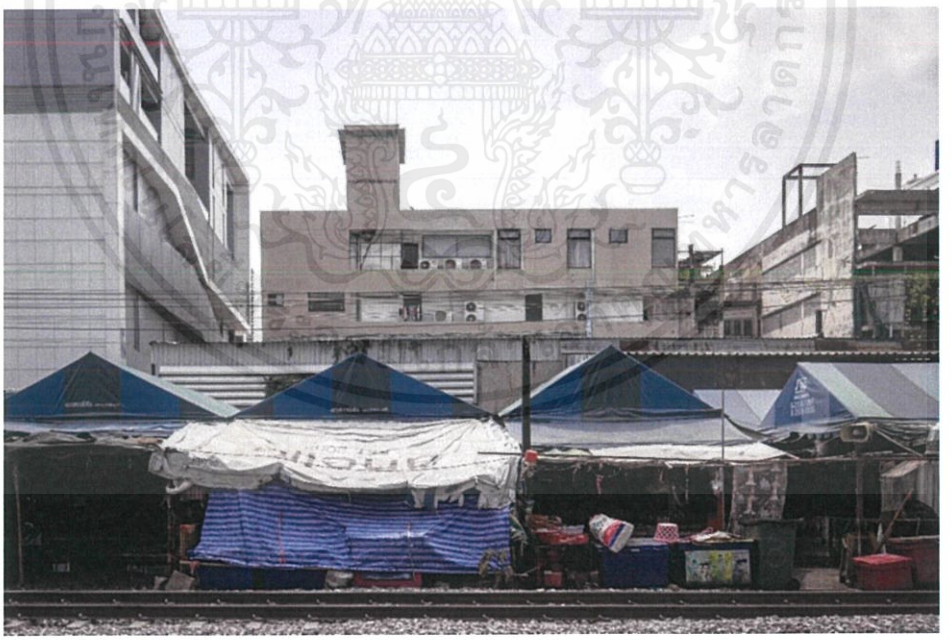

ภาพที่ 3.3 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 4

ภาพที่ 3.5 ภาพผลงานโครงการที่ 1 ชิ้นที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการที่ 2

โครงการที่ 2 เป็นการหาพื้นที่ที่เป็นไปได้ในการบุกรุกนอกเหนือจากพื้นที่ทางรถไฟ โดยพื้นที่ที่เลือกไปถ่ายเป็นพื้นที่บุกรุกริมคลองหัวลำโพงซึ่งมีลักษณะการบุกรุกที่แต่งต่างจากพื้นที่ทางรถไฟ โดยการบุกรุกบริเวณคลองหัวลำโพงอยู่บริเวณใต้ทางพิเศษเฉลิมมหานคร ลักษณะเป็นบ้านไม้ที่สร้างล้ำเข้ามาในเขตคลองซึ่งบางพื้นที่มีลักษณะขวางทางน้ำอยู่ โดยปัญหาในการทำโครงการนี้คือ ปัญหาการจัดองค์ประกอบภาพ พื้นที่ที่เลือกถ่ายนั้นอยู่บริเวณใต้ทางด่วน ซึ่งการจะถ่ายภาพมีมุมมองที่แปลกตาเป็นไปได้ยากเพราะเวลาถ่ายจะติดคานของทางด่วน ซึ่งผลงานที่ออกมายังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก และในพื้นที่นี้บ้านบางหลังมีการสร้างบ้านที่ลักษณะถาวรกลายเป็นชุมชนและอยู่ริมถนนซึ่งในบางพื้นที่เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของศิลปนิพนธ์ชุดนี้ โดยจะนำไปแก้ไขเพิ่มเติมในโครงการที่ 3

ภาพผลงานโครงการที่ 2

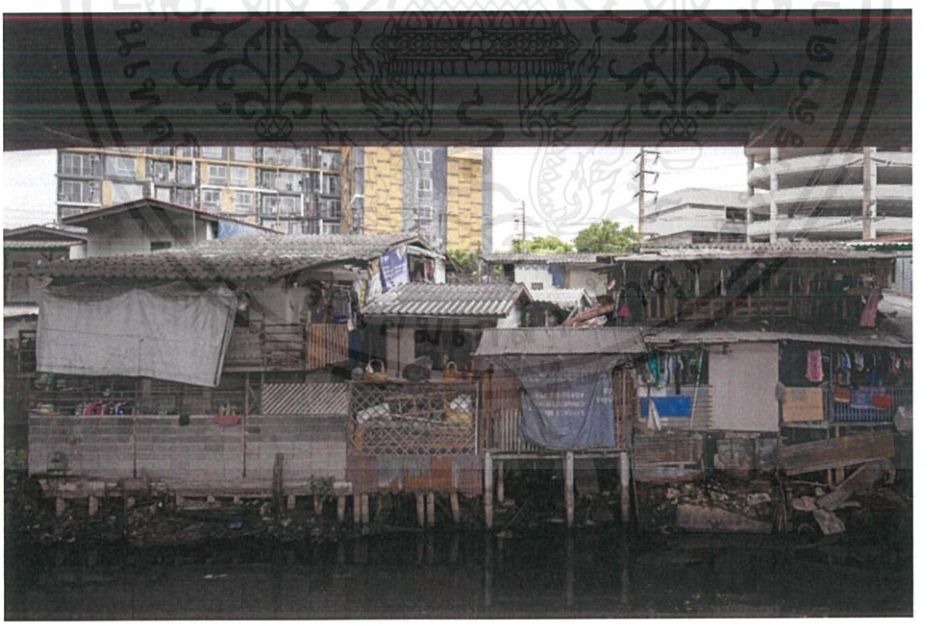

ภาพที่ 3.6 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 3.8 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.9 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 4

ภาพที่ 3.10 ภาพผลงานโครงการที่ 2 ชิ้นที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการที่ 3

ในโครงการนี้ข้าพเจ้าได้ลงพื้นที่สำรวจบริเวณริมทางรถไฟเพิ่มเติมโดยพบว่าชุมชนบริเวณทางรถไฟนั้นมีมานานแล้วโดยส่วนใหญ่เป็นผู้คนที่เดินทางเข้ามาจากต่างจังหวัดเพื่อเข้ามาหางานทำในกรุงเทพ เพื่อหารายได้ส่งกลับไปให้ครอบครัวที่ต่างจังหวัด และด้วยเศรษฐกิจที่ไม่ดีในยุคนั้น ผู้คนต่างจังหวัดต้องหารายได้มาหล่อเลี้ยงครอบครัว การเข้ามาหางานทำของคนจากต่างจังหวัดนั้นส่วนใหญ่จะเดินทางโดยรถไฟ มาที่สถานีรถไฟกรุงเทพ โดยที่คนต่างจังหวัดส่วนใหญ่นั้นไม่มีญาติหรือคนรู้จัก คนเหล่านั้นจึงได้สร้างที่พักชั่วคราวตามข้างทางรถไฟ โดยในโครงการนี้ข้าพเจ้าได้เลือกถ่ายพื้นที่บ้านริมทางรถไฟโดยที่มีพื้นหลังเป็นตึกที่อยู่อาศัยที่ทันสมัยเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นว่าในเมืองที่กำลังเติบโตนั้นกลับยังมีพื้นที่ของคนชายขอบแทรกอยู่ตามมุมเมืองทั่วเมือง

ภาพผลงานโครงการที่ 3

ภาพที่ 3.11 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.12 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 2

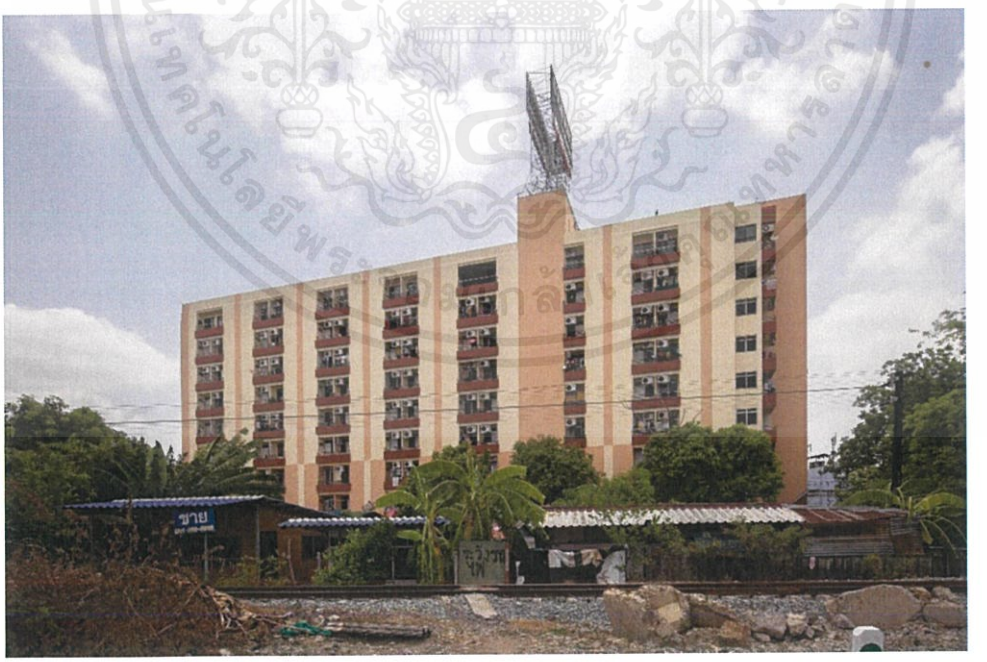

ภาพที่ 3.13 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.14 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 4

ภาพที่ 3.15 ภาพผลงานโครงการที่ 3 ชิ้นที่ 5

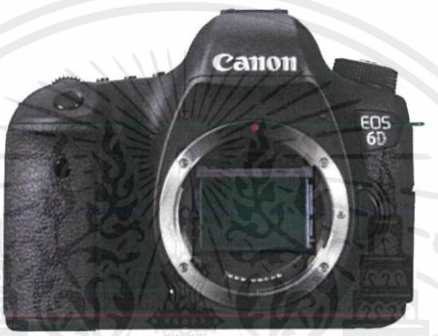
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานใช้เทคนิคการถ่ายภาพแบบดิจิตอลซึ่งมีอุปกรณ์และวิธีการสร้างสรรค์ผลงานดังนี้

3.2.1 อุปกรณ์ในการสร้างารรค์ผลงาน

3.2.1.1 กล้องดิจิตอล Digital Single lens reflex (DSLR) Canon EOS 6D เป็นกล้องดิจิตอลที่มีเซนเซอร์ขนาด 35 มิลลิเมตร (Full frame) ทำให้มีคุณภาพรูปที่ดีขึ้น

ภาพที่ 3.16 กล้องดิจิตอล Digital Single lens reflex (DSLR) Canon EOS 6D

3.2.1.2 เลนส์ซูมมุมกว้าง Canon EF 16-35mm F4L IS USM เป็นเลนส์มุมกว้างที่ราคาไม่สูงมากและมีระบบกันสั่นสะเทือนภาพ (Image Stabilizer) ซึ่งในเลนส์มุมกว้างส่วนใหญ่จะไม่มีระบบนี้ ทำให้ในการถ่ายรูปทำให้ได้รูปที่คมชัดมากขึ้น

ภาพที่ 3.17 เลนส์ซูมมุมกว้าง Canon EF 16-35mm F4L IS USM

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.3 แบตเตอรี่กริ๊ป (Baterry grip) รุ่น BG-E13 เป็นอุปกรณ์ที่สามารถใส่แบตเตอรี่ได้ 2 ก้อน ช่วนให้สามารถถ่ายภาพได้นานขึ้นโดยไม่ต้องเปลี่ยนแบตเตอรี่ และยังช่วยให้จับกล้องได้ถนัดมากขึ้น โดย. แบตเตอรี่กริ๊ปรุ่น BG-E13 เป็นแบตเตอรี่กริ๊ปรุ่นที่ใช้สำหรับกล้องดิจิตอล Canon EOS 6D โดยเฉพาะ

ภาพที่ 3.18 แบตเตอรี่กริ๊ป รุ่น BG-E13

ภาพที่ 3.19 กล้องดิจิตอล Canon EOS 6D เมื่อใส่กับ แบตเตอรี่กริ๊ป รุ่น BG-E13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.4 คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค Acer รุ่น ASPIRE VX ใช้ในการแต่งรูปและจัดการไฟล์รูปเพราะมีระบบประมวลผล Intel Core i7 7th Gen ทำให้การประมวลผลในการทำงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมาก และระบบการ์ดจอของ Nvidia Geforce GTX ทำให้การแสดงผลหน้าจอมีความคมชัดเหมาะกับการตกแต่งรูปภาพเป็นอย่างมาก

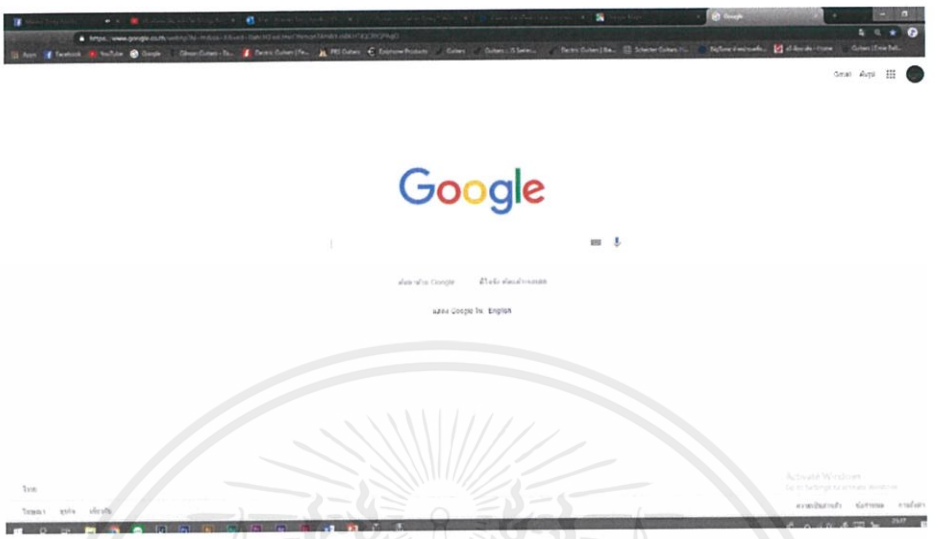
ภาพที่ 3.20 คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค Acer รุ่น ASPIRE VX

3.2.2 วิธีสร้างงาน

3.2.2.1 สำรวจพื้นที่ผ่านแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ (Google Map) เพื่อค้นหาการเดินทางการเข้าพื้นที่ที่สะดวกที่สุด ทำให้ลดเวลาในการลงไปสำรวจพื้นที่จริงและทำให้การเข้าไปถ่ายงานมีความแน่นอนมากขึ้น โดยการใช้แอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพมีขั้นตอนดังนี้

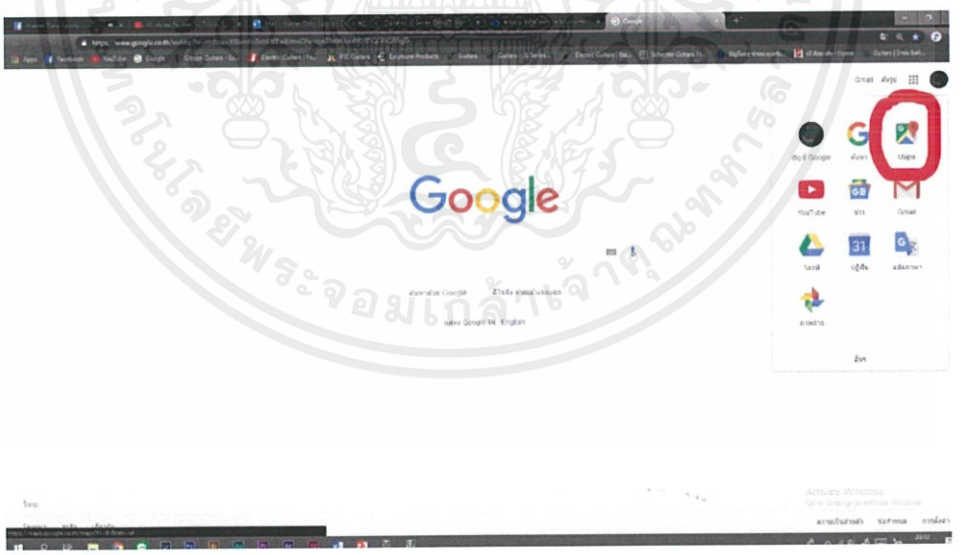
3.2.2.1(1) กดเข้าแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลโครม (Google Chrome)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.21 แอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลโครม

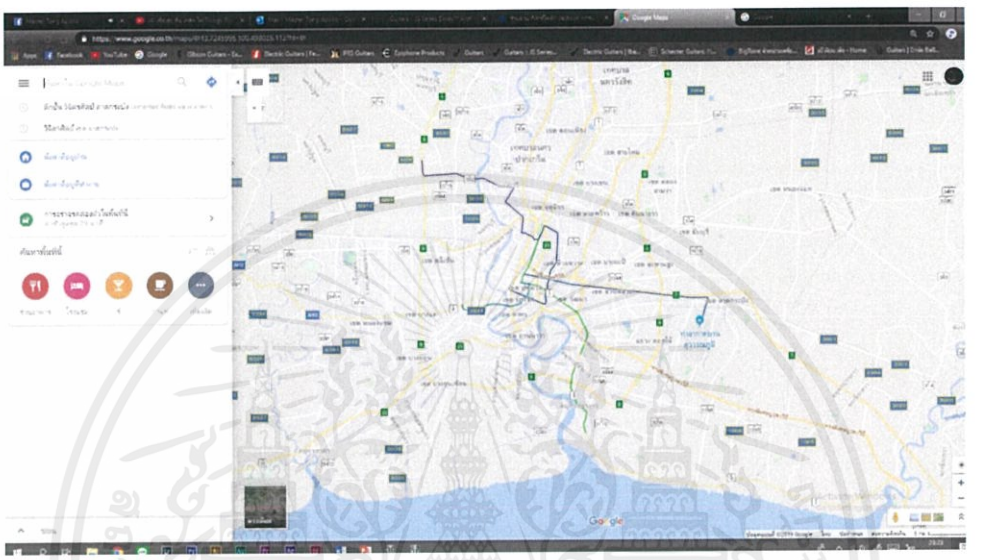
3.2.2.1(2) กดเข้าแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพที่บริเวณมุมขวาบน

ภาพที่ 3.22 การเข้าแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.1(3) กดเลือกสถานที่ที่ต้องการเดินทางและสำรวจเส้นทางที่สะดวกและรวดเร็วที่สุดในการเข้าพื้นที่

ภาพที่ 3.23 แอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ

3.2.2.2 ลงพื้นที่สำรวจและถ่ายงาน โดยใช้กล้องดิจิตอล Canon EOS 6D โดยปรับค่ากล้องไว้ดังนี้

3.2.2.2(1) ค่าความไวแสง (ISO) ตั้งไว้ถาวรที่ 100

3.2.2.2(2) ค่ารูรับแสง (Aperture) ตั้งไว้ถาวรที่ 9.0

3.2.2.2(3) ค่าสปีดชัตเตอร์ (Speed shutter) ตั้งไว้ที่ 1/250-1/320 ตามสภาพแสง

3.2.2.2(4) ตั้งค่าโฟกัสเป็นแบบ One shot เพราะทำให้ได้ภาพที่นิ่งกว่าการตั้งค่าแบบAi Focus และแบบ Ai Salvo

3.2.2.2(5) ตั้งรูปแบบการกดชัตเตอร์เป็นแบบต่อเนื่อง เพราะทำให้ทำการถ่ายรูปได้ต่อเนื่องโดยไม่ต้องกดโฟกัสใหม่อีกครั้ง

3.2.2.2(6) ตั้งระยะในการถ่ายของเลนส์ที่ระยะกว้างสุด คือ 16 มิลลิเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.24 สถานที่จริงที่ลงสำรวจ

ภาพที่ 3.25 การปรับตั้งค่ากล้องในการถ่าย

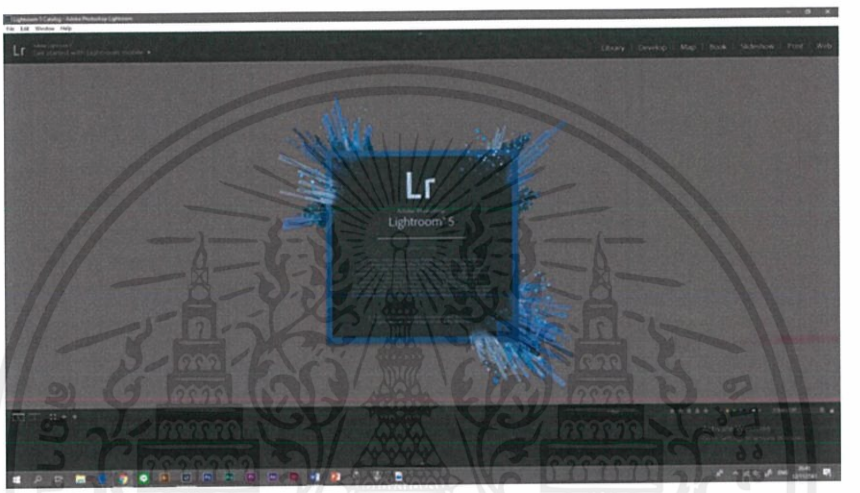

ภาพที่ 3.26 การตั้งค่าระยะของเลนส์ในการถ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3 หลังจากที่ได้รูปจากการถ่ายแล้ว นำภาพไปแก้ไขตกแต่งเพิ่มเติมในโปรแกรม Adobe Photoshop lightroom เพื่อตกแต่งแสง-เงา สี และมิติของภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.2.2.3(1) เปิดโปรแกรม Adobe Photoshop lightroom โดยเวอร์ชั่นที่ใช้เป็นเวอร์ชั่น Adobe Photoshop lightroom 5

ภาพที่ 3.27 โปรแกรม Adobe Photoshop lightroom 5

3.2.2.3(2) กดนำรูปเข้ามาในโปรแกรมโดยใช้คำสั่ง Import ที่อยู่ด้านซ้ายล่างของโปรแกรม

ภาพที่ 3.28 การนำรูปเข้ามาในโปรแกรมโดยใช้คำสั่ง Import

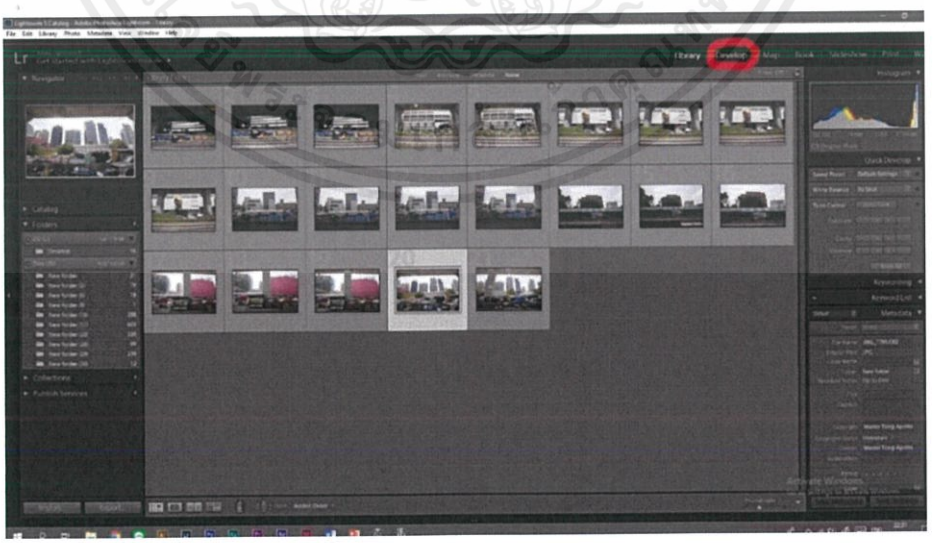
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3(3) โปรแกรมจะขึ้นหน้าต่างให้เลือกภาพที่นำเข้ามาในโปรแกรม โดยทำการเลือกรูปจากโฟลเดอร์ที่อยู่ทางด้านซ้าย จากนั้นกดที่คำสั่ง Import ด้านมุมล่างขวา

ภาพที่ 3.29 การเลือกรูปจากหน้าต่างการเลือกรูป

3.2.2.3(4) เมื่อได้รูปที่ต้องการเข้าในโปรแกรมแล้ว เลือกรูปที่ต้องการจะตกแต่งแล้วกดที่คำสั่ง Delelop ด้านบน เพื่อเข้าสู่หน้าต่างการตกแต่งภาพ

ภาพที่ 3.30 การกดคำสั่ง Delelop

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3(5) เริ่มทำการตกแต่งภาพ โดยขั้นตอนแรกคือการเข้าไปปรับแก้ไขความผิดพลาดของเลนส์ ที่ชุดคำสั่ง Lens corrections Panel ที่อยู่ทางด้านซ้ายซึ่งจะช่วยในเรื่องของความบวมของภาพ (Barrel Distortion) ซึ่งเกิดในเลนส์มุมกว้างเป็นปกติ โดยเข้าไปที่หัวข้อ Profile จากนั้นกดเครื่องหมายถูกต้องที่คำสั่ง Enable Profile Corrections จากนั้นเลือกชนิดของเลนส์ผ่านคำสั่ง Model โดยเลือกไปที่โมเดล Canon EF 16-35 mm f4L IS USM หลังจากนั้นโปรแกรมจะแก้ไขความผิดพลาดของเลนส์ในรูปโดยอัตโนมัติ

ภาพที่ 3.31 การใช้ชุดคำสั่ง Lens corrections

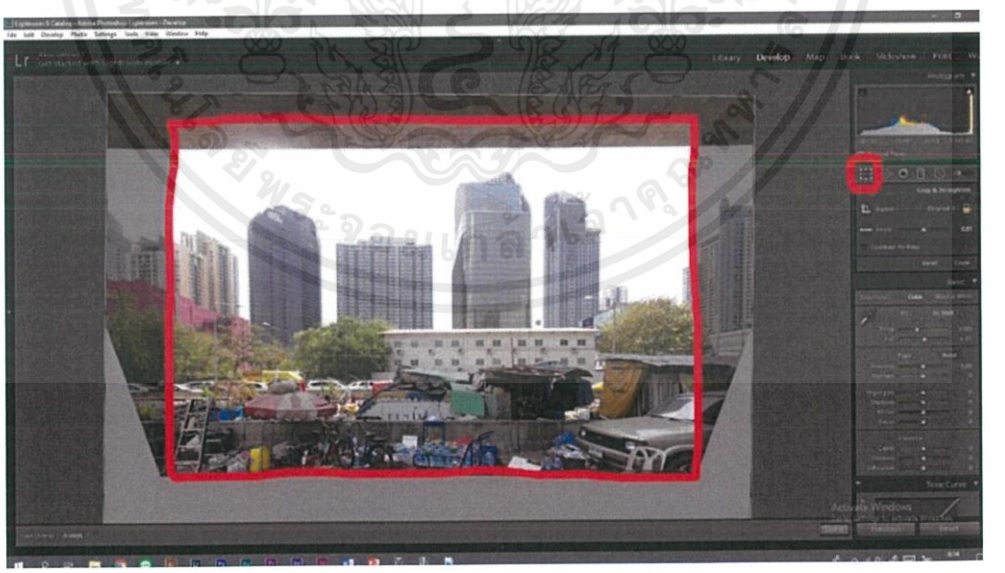
3.2.2.3(6)กดไปที่หัวข้อ Manual ซึ่งยังอยู่ในชุดคำสั่ง Lens corrections Panel เพื่อทำการแก้ไขมิติภาพ โดยภาพต้นฉบับนั้นมุมของภาพจะอยู่ในลักษณะของมุมเสย (Worm eye view) ซึ่งต้องแก้ไขมุมภาพให้กลับมาอยู่ในระนาบปกติ โดยเลื่อนค่า Vertical ไปทางซ้ายโดยดูเส้นตารางบนรูปเพื่อให้ตัวตึกในภาพตั้งฉากกับพื้น โดยในรูปตัวอย่างจะได้ค่า Vertical ประมาณ -70 จะได้ภาพในมุมระนาบปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

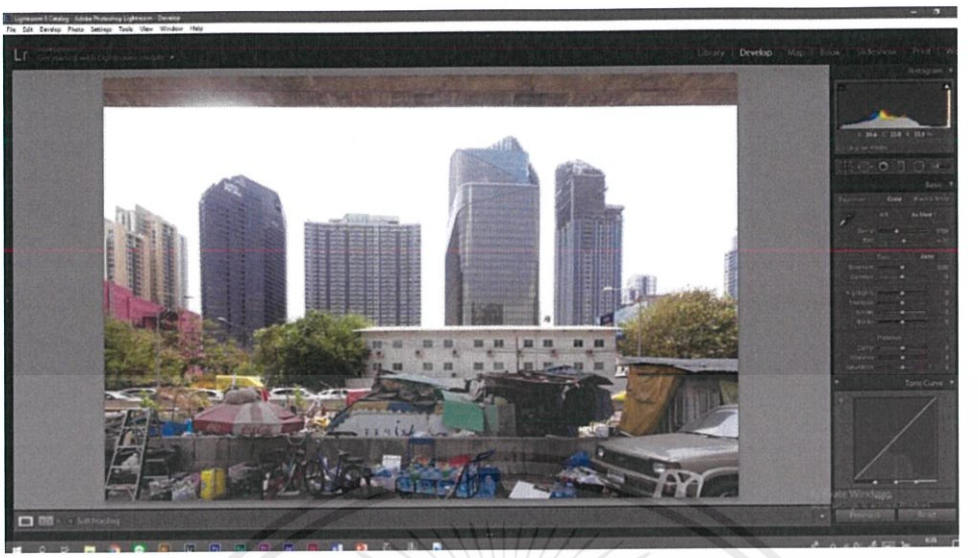
ภาพที่ 3.32 การปรับค่า Vertical ให้มุมภาพเป็นระนาบปกติ

3.2.2.3(7) จากข้อที่แล้วจะทำให้เกิดพื้นที่ว่างสีขาวบริเวณด้านล่างภาพจึงต้องตัดออกไปโดยเข้าไปที่เครื่องมือ Crop overlay ในชุดเครื่องมือ Tool strip และทำการตัดรูปโดยการกดที่กรอบบนมุมของรูปและเลื่อนจนตัดพื้นที่สีขาวที่ไม่ต้องการ หลังจากนั้นกดที่คำสั่ง Crop overlay อีกครั้งเพื่อออกจากคำสั่ง Crop overlay

ภาพที่ 3.33 การใช้คำสั่ง Crop overlay

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.34 รูปที่ได้หลังจากการครอป

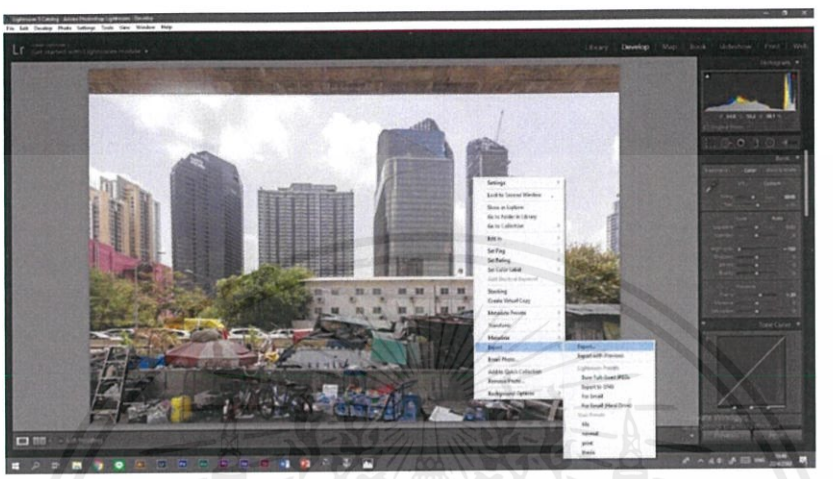
3.2.2.3(8) ทำการตกแต่งแสง-เงาของภาพโดยใช้ชุดคำสั่ง Basic Panel โดยเริ่มจากการปรับสมดุลแสงขาว (White balance) โดยการปรับค่า Temp ไปทางด้านขวาเล็กน้อย เพื่อเพิ่มแสงสีส้มเข้าไปให้ภาพมีโทนที่อุ่นขึ้นเนื่องจากภาพเป็นช่วงกลางวัน โดยปรับค่า Temp ไปที่ประมาณ 6048 จนได้โทนภาพที่พอใจ หลังจากนั้นมาแก้ไขสภาพแสงของท้องฟ้าที่สว่างมากเกินไปโดยการมาปรับลดค่า Highlight ลงไปที่ -100 เพื่อทำให้เห็นรายระเอียดบนท้องฟ้า สุดท้ายเพิ่มรายละเอียดของแสง-เงาภาพเล็กน้อย ด้วยคำสั่ง Clarity โดยปรับค่าไปประมาณที่ 20

ภาพที่ 3.35 การใช้ชุดคำสั่ง Basic Panel

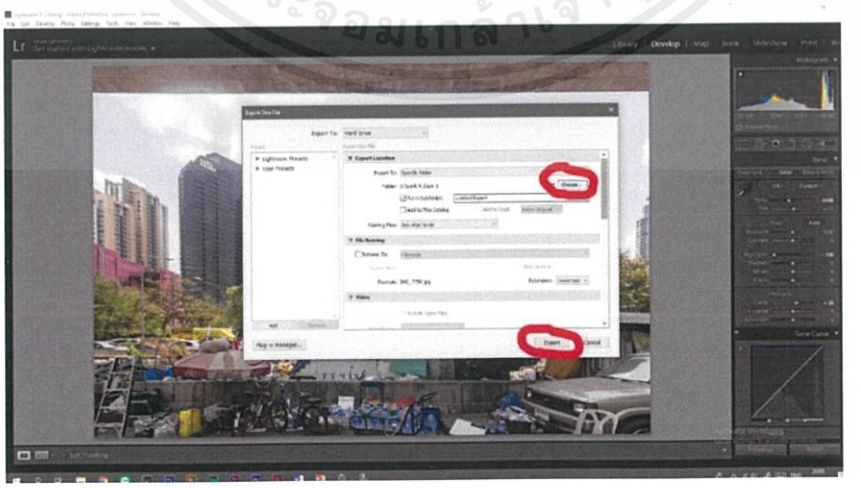
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.3(9)เมื่อปรับแต่งรูปจนพอใจแล้ว ทำการนำรูปที่ปรับแต่งเสร็จออกจากโปรแกรมโดยการกดเมาส์ขวา ไปที่บรรทัด Export โปรแกรมจะขึ้นแถบตัวเลือกออกมาเพิ่มให้กดที่ Export บรรทัดแรก

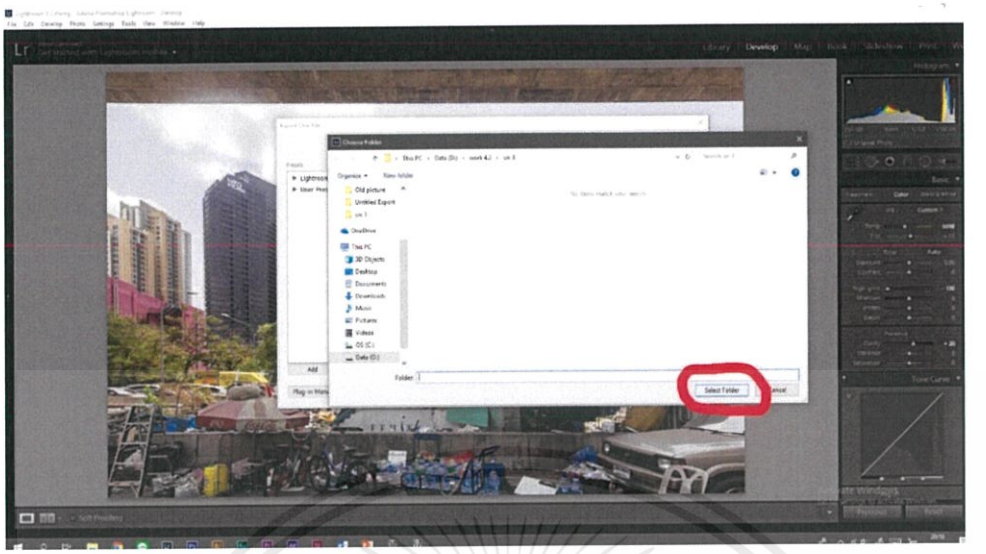
ภาพที่ 3.36 การกดใช้คำสั่ง Export

3.2.2.3(10) โปรแกรมจะขึ้นหน้าต่างการตั้งค่าการ Export เพื่อกำหนดคุณภาพการ Export และโฟลเดอร์ที่ต้องการให้ภาพไปเก็บอยู่ในนั้น โดยตั้งค่า Quality ไปที่ 100 และกดที่คำสั่ง Choose.. โปรแกรมจะขึ้นหน้าต่างใหม่เพื่อเลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการ เมื่อเลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการแล้วกดที่คำว่า Select folder ที่อยู่บริเวณด้านล่าง หลังจากตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วให้กดที่คำสั่ง Export ด้านล่างมุมขวา เพื่อ Export ภาพออกจากโปรแกรม

ภาพที่ 3.37 การตั้งค่าการ Export

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.38 การเลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการให้ภาพไปเก็บ

3.2.2.4 หลังจากทำการปรับแต่งแสง-เงา และมิติภาพในโปรแกรม Adobe Photoshop lightroom แล้วต่อมาคือการแก้ไของค์ประกอบในภาพบางอย่างที่ไม่ต้องการให้เห็นในภาพแต่ในสถานการณ์ตอนถ่ายไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยทำการแก้ไขในโปรแกรม Adobe Photoshop โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

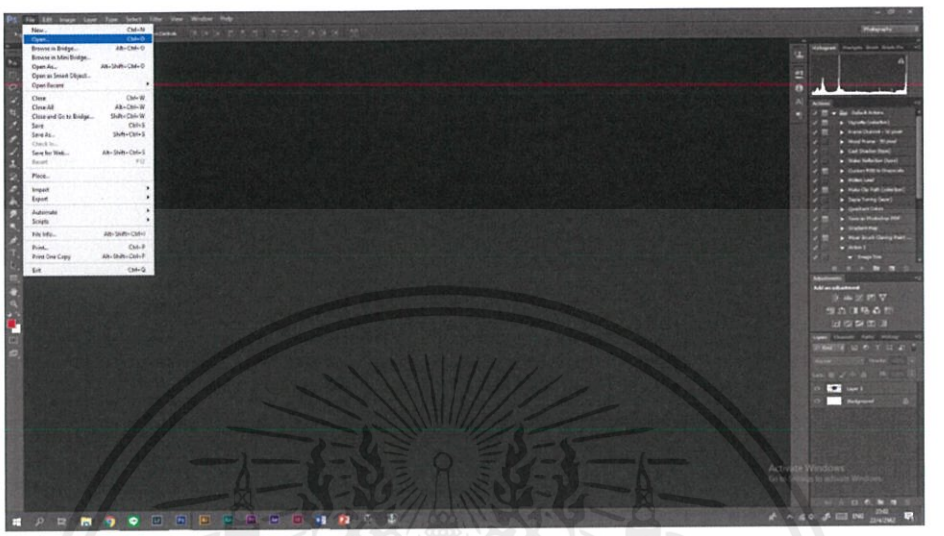
3.2.2.4(1) เปิดโปรแกรม Adobe Photoshop โดยเวอร์ชั่นที่ใช้เป็นเวอร์ชั่น Adobe Photoshop CS6

ภาพที่ 3.39 โปรแกรม Adobe Photoshop CS6

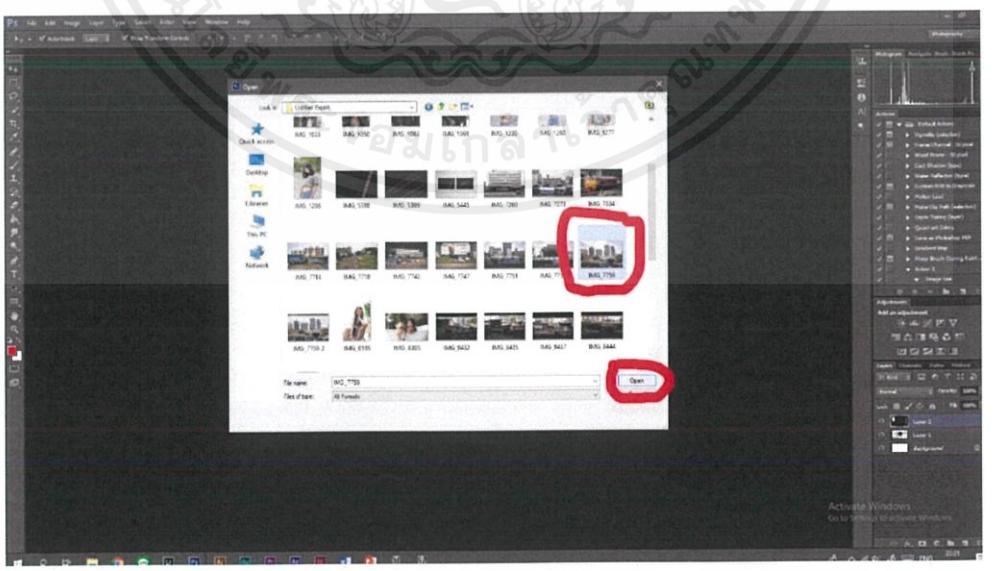
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.4(2)นำรูปภาพที่แก้ไขในโปรแกรม Adobe Photoshop lightroom เข้ามาในโปรแกรม Adobe Photoshop CS6 โดยกดที่ชุดคำสั่ง File จากนั้นกดที่คำสั่ง Open

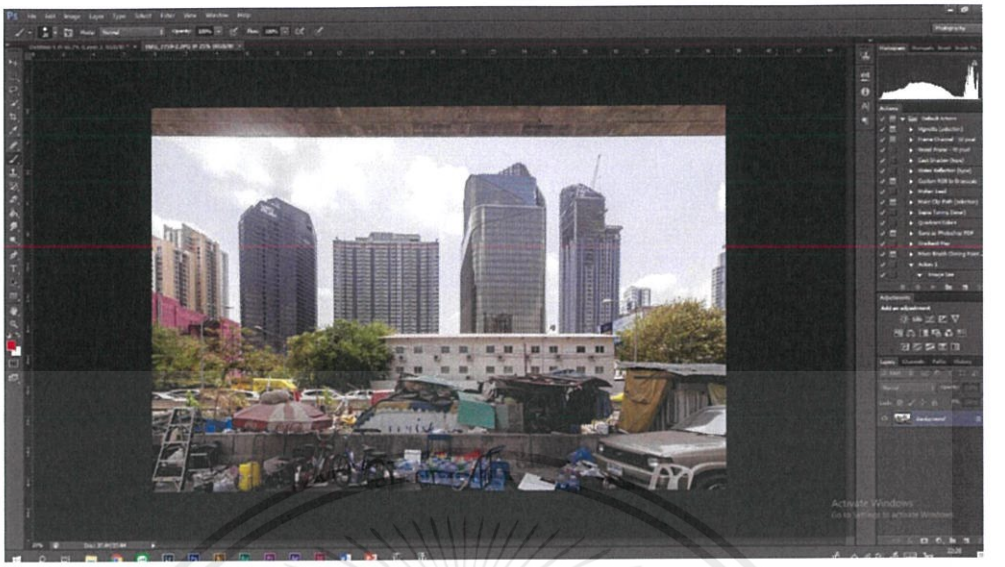
ภาพที่ 3.40 การใช้ชุดคำสั่ง Open

3.2.2.4(3) เลือกรูปที่เราบันทึกไว้ในโฟลเดอร์ที่เลือกไว้จากโปรแกรม Adobe Photoshop lightroom จากนั้นกดที่ Open บริเวณมุมด้านขวาล่าง

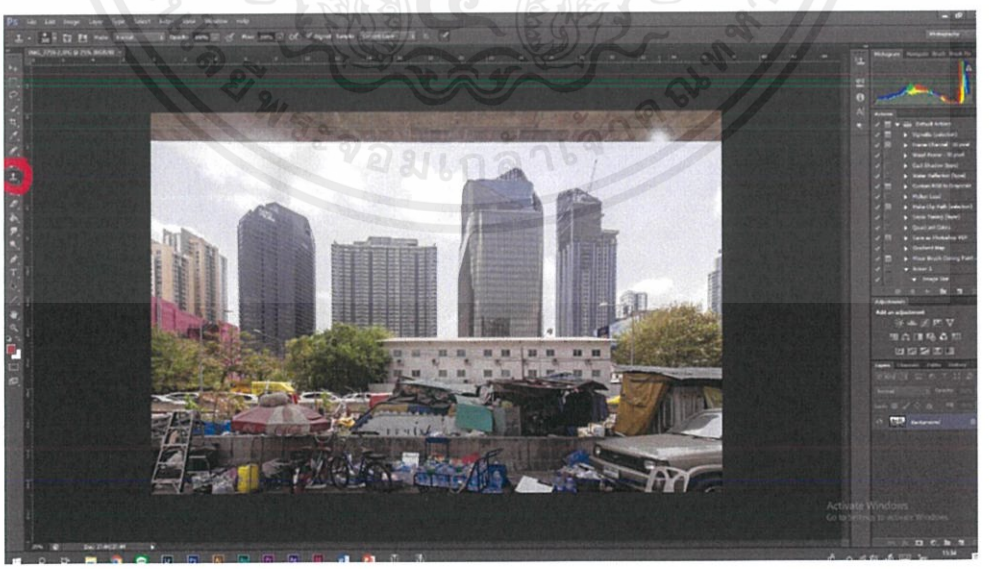
ภาพที่ 3.41 การเลือกรูปจากคำสั่ง Open

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

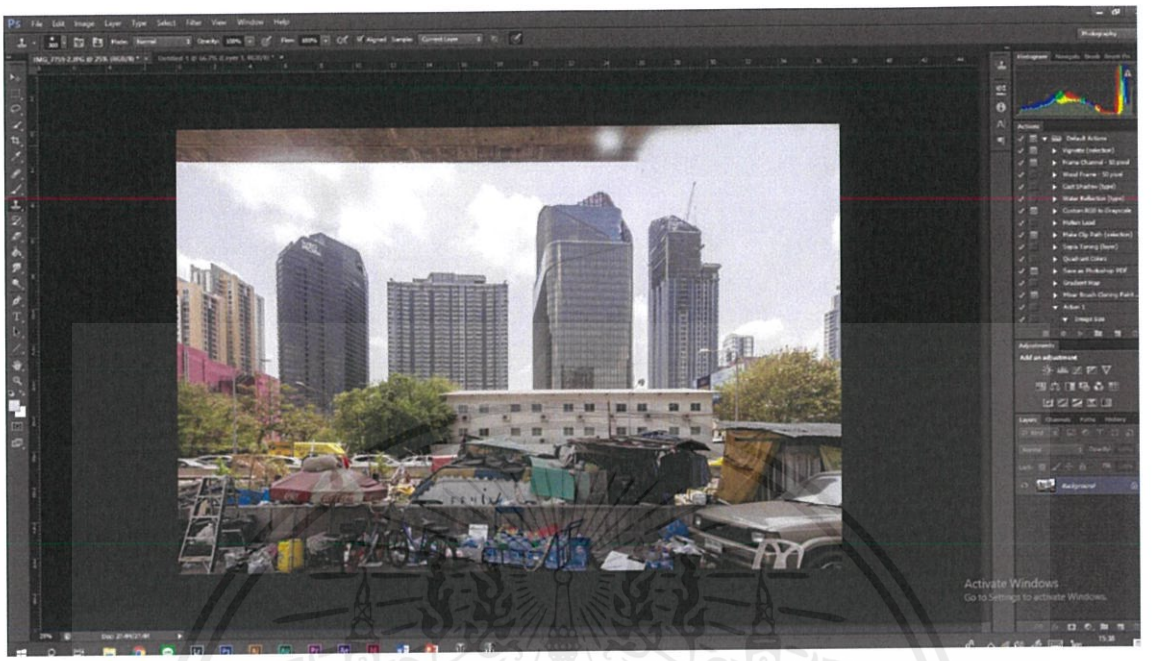
ภาพที่ 3.42 ภาพงานเมื่อทำการนำเข้าโปรแกรม Adobe Photoshop CS6

3.2.2.4(4) ทำการลบสิ่งที่ไม่ต้องการในภาพออกโดยใช้เครื่องมือ Clone stamp tool โดยกดปุ่ม Alt บนคีย์บอร์ดแล้วคลิ๊กในบริเวณใกล้เคียง ในรูปคือต้องการลบพื้นที่ที่เป็นคานรถไฟฟ้า โดยต้องการลบให้เห็นเป็นรูปท้องฟ้า ฉะนั้นต้องกดปุ่ม Alt ที่ท้องฟ้าบริเวณที่ใกล้เคียงเพื่อคัดลอกจากนั้นให้กดที่บริเวณคานรถไฟฟ้า เพื่อลบคานรถไฟฟ้าออก และจะถูกแทนที่ด้วยท้องฟ้าที่คัดลอกไว้ในตอนแรก ทำเช่นนี้จนลบคานรถไฟฟ้าออกหมด

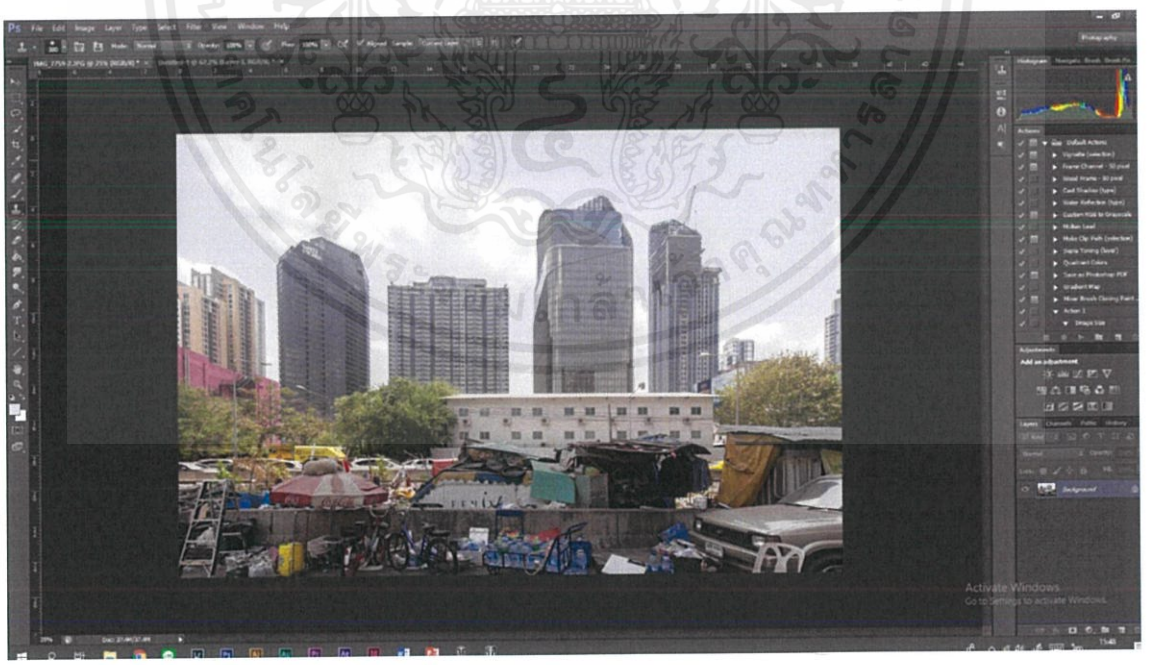

ภาพที่ 3.43 เครื่องมือ Clone stamp tool

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

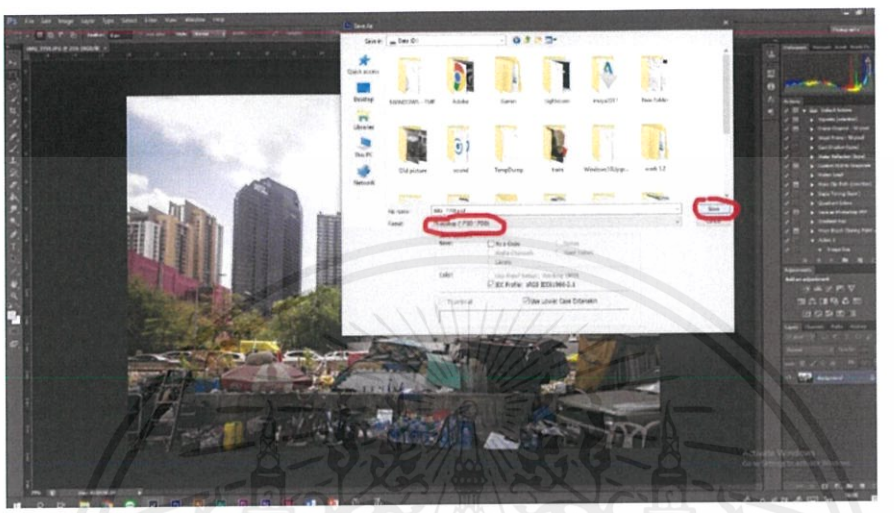
ภาพที่ 3.44 การใช้เครื่องมือ Clone stamp tool ลบสิ่งที่ไม่ต้องการในภาพออก

ภาพที่ 3.45 ภาพหลังการลบสิ่งที่ไม่ต้องการออกจากภาพแล้ว

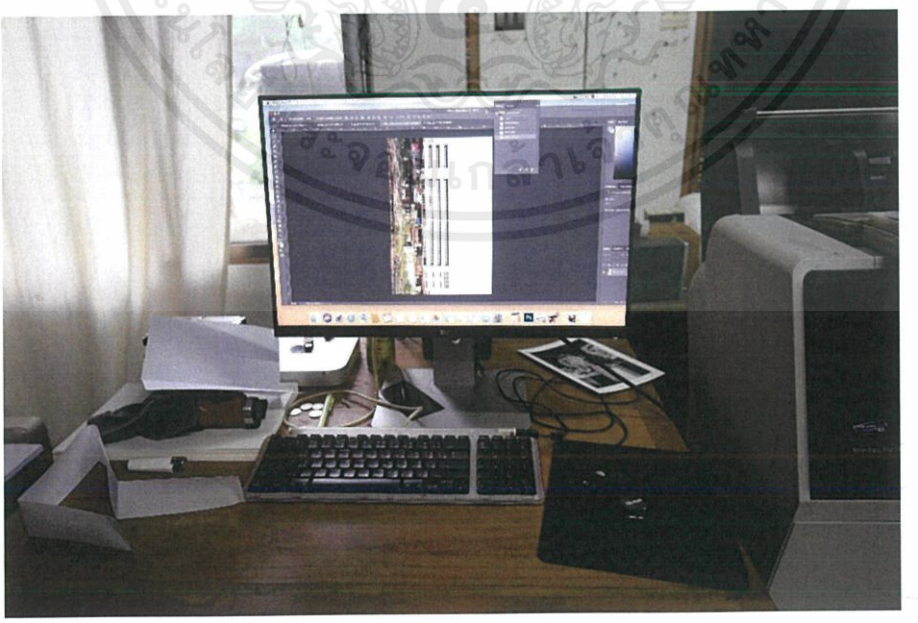
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.4(5) ทำการเซฟภาพโดยจะเซฟเป็นไฟล์ สกุล Psd. เพื่อรอทำการนำไปปริ้น โดยไปที่ชุดคำสั่ง File จากนั้นกดคำสั่ง Save as เลือกโฟลเดอร์ที่ต้องการเก็บไฟล์จากนั้นเลือกสกุลไฟล์เป็น Psd. จากนั้นกดที่ปุ่ม Save

ภาพที่ 3.46 การใช้คำสั่ง Save as

3.2.2.5 นำไฟล์ภาพที่ตกแต่งในคอมเสร็จแล้วไปปริ้นโดยนำใส่แฟลชไดร์ฟไปลงที่คอมพิวเตอร์ที่ร้านปริ้น

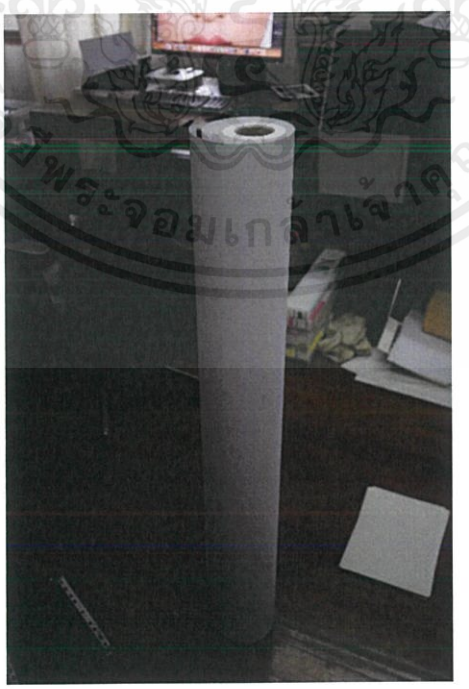
ภาพที่ 3.47 การนำไฟล์ลงคอมพิวเตอร์ที่ร้านปริ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.6 ให้เจ้าของร้านดำเนินการปริ้นภาพ โดยเครื่องปริ้นต์ที่ใช้คือ Epson Stylus Pro 9890 ซึ่งมีตลับสีหมึกถึง 9 เฉดสี ทำให้สามารถไล่โทนสีของภาพได้ดียิ่งขึ้น และกระดาษที่ใช้คือ กระดาษอาร์ทด้าน Hi jet 200 แกรม เพราะเป็นกระดาษที่มีความหนากว่ากระดาษปกติเล็กน้อยทำให้กระดาษคลายตัวได้เร็ว และมีราคาถูก

ภาพที่ 3.48 เครื่องปริ้นต์ Epson Stylus Pro 9890

ภาพที่ 3.49 กระดาษอาร์ทด้าน Hi jet 200 แกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงาน

องค์ประกอบพื้นฐานของศิลปะคือสิ่งที่แสดงแนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาและเรื่องราว เพื่อให้เห็น และสามารถรับรู้ผ่านผลงานศิลปะ ประกอบด้วย เอกภาพ ดุลยภาพ การเคลื่อนไหว และความเป็น เด่น-ด้อย ซึ่งทั้งหมดนี้จะประกอบขึ้นเป็นความงามทางศิลปะ โดยผลงานในศิลปะนิพนธ์นี้มีทั้งหมด 5 ชิ้น โดยสามารถแยกวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์และการวิเคราะห์ทัศนธาตุ

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบศิลป์

ผลงานภาพชิ้นที่ 1 ชื่อ Different ways of life IV

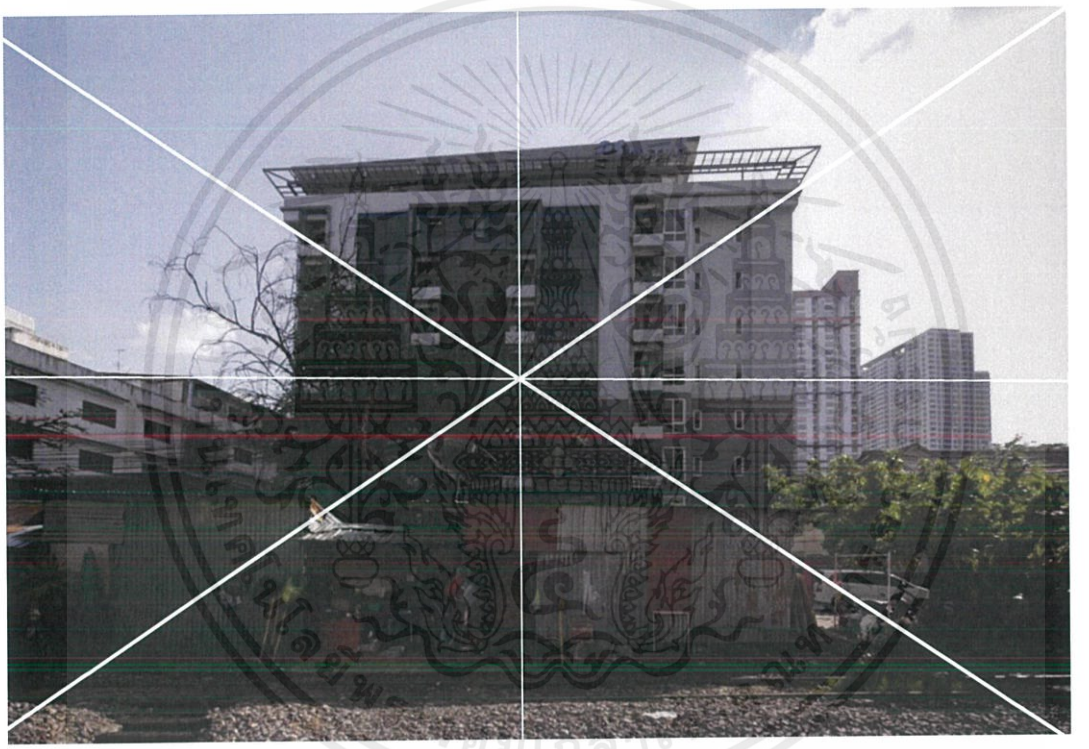

ภาพที่ 4.1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 “Different ways of life IV”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 เอกภาพ (Unity)

เอกภาพ คือ ความเป็นหนึ่งอันเดียวกัน ความเข้ากันได้ของการรวมตัวในส่วนประกอบต่าง ๆ ทั้งด้านเนื้อหาเรื่องราวและด้านรูปลักษณ์ เช่น รูปทรง พื้นผิว เส้น หรือ สี เป็นต้น ซึ่งเอกภาพมีความสำคัญต่อกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะทุกสาขา เป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้น ที่ผู้สร้างสรรค์จะต้องประสานและจัดระเบียบกับส่วนประกอบต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงและสัมพันธ์กันหรือเป็นการจัดระเบียบและดุลยภาพให้แก่สิ่งที่ขัดแย้งกันเพื่อให้รวมตัวกันได้

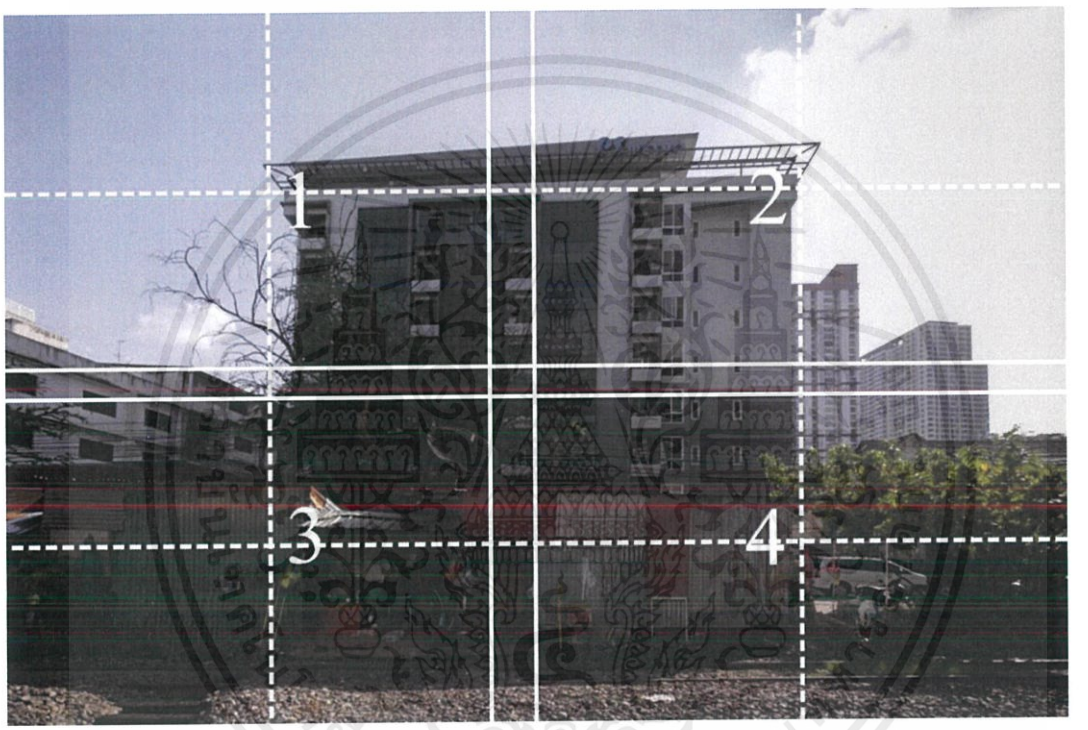
ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงความเป็นเอกภาพของผลงาน

ผลงานชิ้นนี้พูดถึงเรื่องของการเปรียบเทียบกันของที่อยู่อาศัย 2 ลักษณะในพื้นที่เดียวกัน โดยการจัดให้ลักษณะของสถาปัตยกรรมทั้ง 2 อยู่ในระนาบเดียวกันและกลมกลืนไปด้วยกันเกิดการผสานกันอย่างลงตัว แสดงออก ถึงความเป็นเอกภาพ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งแนวความคิดและรูปแบบของผลงาน โดยในภาพองค์ประกอบของภาพตั้งอยู่ในระนาบของเส้นกริดทั้งแนวตั้ง แนวนอน และแนวเฉียง ไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ภาพมีเอกภาพเป็นหนึ่งเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 ดุลยภาพ (Balance)

ดุลยภาพ คือความพอเหมาะพอดีของส่วนต่าง ๆ ภายในงานศิลปะ เพื่อให้เกิดความรู้สึก ที่สมบูรณ์ ดุลยภาพแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดุลยภาพแบบสมมาตร (Formal Balance) เป็นภาพแบบสองข้างเท่ากัน เป็นงานที่ต้องการดุลยภาพที่นิ่งและมั่นคง ส่วนดุลยภาพแบบอสมมาตร (Informal Balance) เป็นการวางจุดเด่นพลาดไปจากเส้นแกนหลัก จัดวางองค์ประกอบซ้ายขวาไม่เท่ากัน จะทาให้เกิดดุลยภาพที่มีลักษณะเคลื่อนไหว

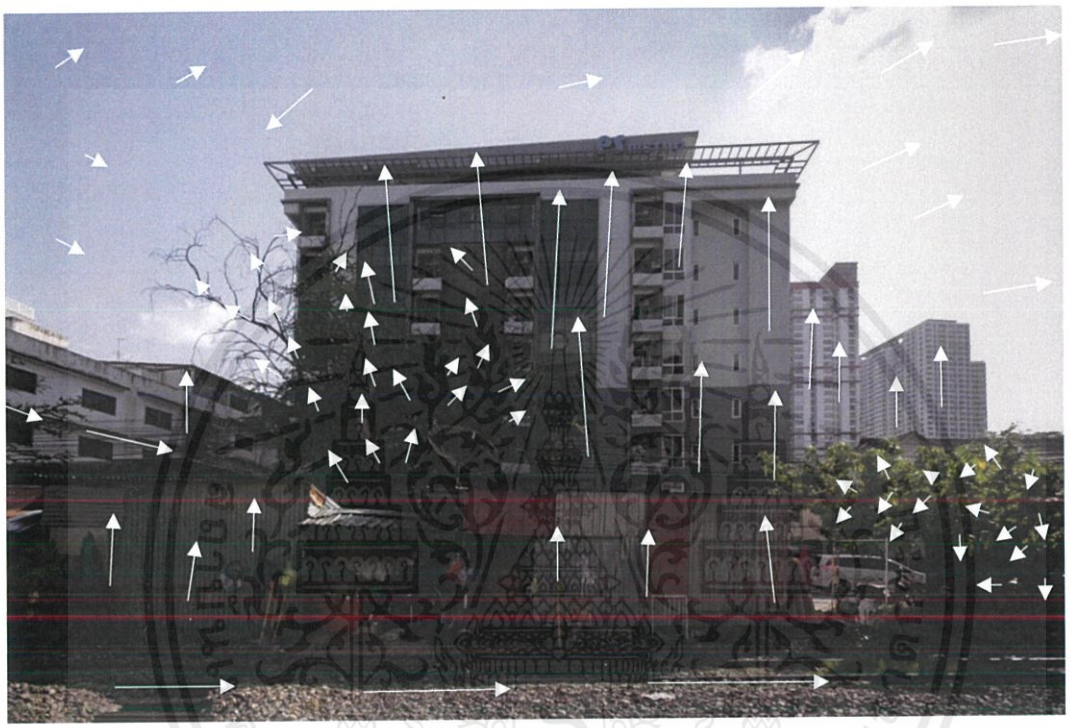
ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงดุลยภาพของผลงาน

จากภาพ มีองค์ประกอบด้านขวา-ซ้ายเท่ากัน เป็นการจัดองค์ประกอบแบบอสมมาตร แต่มีความสมดุลกัน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่างๆภายในภาพ โดย มีพื้นที่ของตึกด้านซ้ายในช่องที่ 3 ที่เตี้ยแต่มีน้ำหนักเงาที่เข้มกว่าทำให้สมดุลกับตึกระยะหลังด้านขวาในช่องที่ 1 และ 2 ที่มีความสูงกว่าแต่มีน้ำหนักแสงที่สว่างกว่า ด้านสิ่งปลูกอาศัยด้านหน้าในช่องที่ 3 ที่เป็นสังกะสีสีเขียวมีความสมดุลกับต้นไม้ในช่องที่ 4 ด้านขวา ตัวอาคารตรงกลางมีองค์ประกอบบนอาคารที่สมดุลกัน คือ พื้นที่บริเวณด้านขวาของตึกมีพื้นที่ของผนังที่มากกว่าและมีสีที่โทนสว่างกว่าด้านซ้ายแต่สมดุลกับด้านซ้ายเพราะต้นไม้บริเวณหน้าอาคารด้านซ้ายที่มีสีที่เข้มกว่า ทำให้เกิดความสมดุลกับพื้นที่อาคารด้านขวา และรูปอาคารตรงกลางตั้งอยู่ตรงกลางกับเส้นกริดของช่องทั้ง 4 ช่อง ทำให้ภาพมีความสมดุล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 การเคลื่อนไหว (Movement)

การเคลื่อนไหวมักเกิดจากความเคลื่อนไหวของสายตาของผู้ดู เคลื่อนที่ไปตามทิศทางของเส้นหรือน้ำหนักอ่อนแก่ การเคลื่อนไหวมักจะเคลื่อนจาก ภายนอกสู่ภายในภาพ ทำให้รูปทรงที่อยู่ตรงกลางนั้นดูโดดเด่น

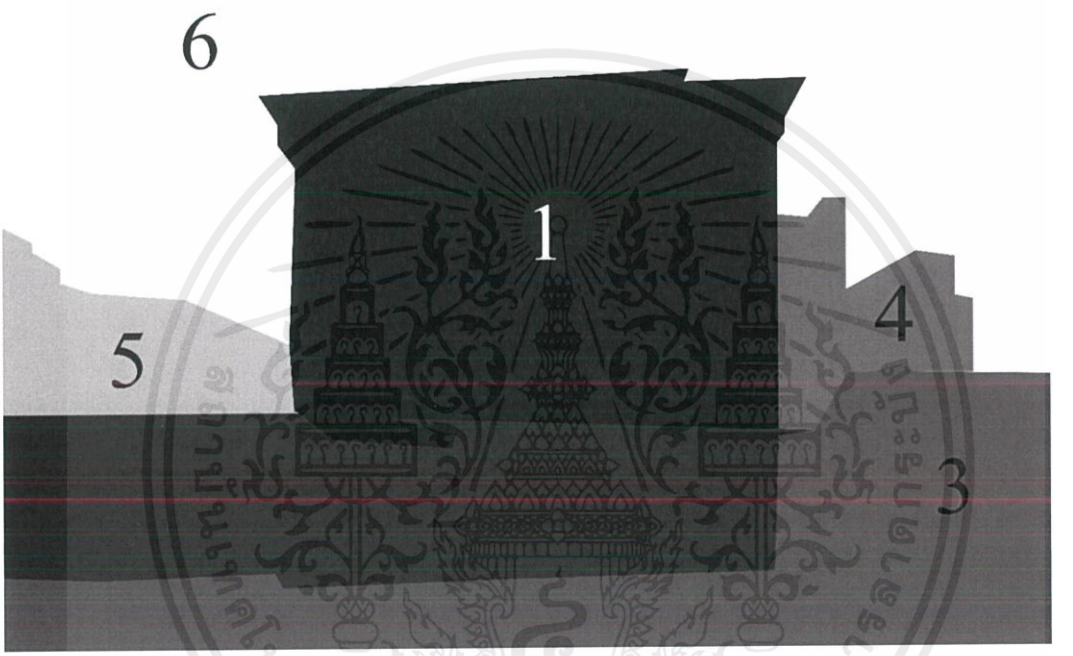
ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงการเคลื่อนไหวของผลงาน

การเคลื่อนไหวในภาพส่วนใหญ่มีการเคลื่อนไหวที่เป็นลักษณะพุ่งขึ้นด้านบนตามแนวตึก ทั้งตึกตรงกลางของภาพและตึกที่อยู่บริเวณด้านข้าง รวมถึงบ้านบริเวณด้านหน้าของภาพที่มีลักษณะการเคลื่อนไหวที่พุ่งขึ้นตามลากของสังกะสี บริเวณรางรถไฟด้านหน้าสุดมีการเคลื่อนไหวในแนวนอนตามแนวทางรถไฟ ในบริเวณต้นไม้ด้านขวามือและตรงกลางของภาพมีการเคลื่อนไหวที่กระจัดกระจายตามแนวลำต้นและในไม้ บริเวณท้องฟ้าด้านบนมีลักษณะการเคลื่อนที่ที่ฟระจัดกระจาย ตามแนวของเมฆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.4 ความเป็นเด่น (Dominance)

ความเป็นเด่น คือบริเวณหรือส่วนประกอบภายในภาพผลงานที่มีความสำคัญ เป็นส่วน ที่ดึงดูดสายตามากที่สุด ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานนั้น การสร้างจุดเด่นภายในผลงานเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะเป็นการดึงดูดและชักจูงให้ผู้ดูเกิดความสนใจ

ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงความเป็นเด่นของผลงาน

ผลงานชิ้นนี้มีหมายเลข 1. เป็นจุดเด่นของภาพ โดยการใช้สีที่แตกต่างจากวัตถุอื่น ๆ ในภาพอย่างชัดเจน และอยู่ที่บริเวณกึ่งกลางภาพทำให้สามารถดึงดูดสายตาผู้ดูได้เป็นสิ่งแรก หมายเลข 2. บ้านด้านล่างเป็นส่วนที่อยู่ด้านหน้าสุด แต่เป็นวัตถุที่ดึงดูดสายตาเป็นอันดับที่สองเพราะสีที่ถูกลดค่าลง และด้วยลักษณะของบ้านที่อยู่ด้านล่างของภาพยิ่งทำให้จุดเด่นของภาพหมายเลข 1. โดดเด่นยิ่งขึ้น หมายเลข 3. เป็นรูปทรงที่สายตามองเห็นเป็นระยะที่ 3. เพราะเป็นส่วนที่อยู่ตามขอบภาพ แต่เป็นส่วนที่มีพื้นที่ค่อนข้างมากจึงเป็นเป็นจุดเด่นรองจากหมายเลข 2. หมายเลข 4. ตึกด้านหลัง เนื่องจากอยู่ระยะไกลทำให้ตึกตรงกลางเป็นจุดเด่นมากขึ้น หมายเลข 5. คล้ายกับหมายเลข 4. แต่เพราะรูปทรงของตึกทำให้มีลักษณะไม่เด่นเท่าหมายเลข 4. หมายเลข 6. ท้องฟ้าเป็นส่วนสุดท้ายที่มีรายละเอียดน้อยที่สุดและมีน้ำหนักอ่อนที่สุดช่วยในการผลักระยะและทาให้ภาพมีมิติมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์ทัศนธาตุ

4.2.1 รูปทรง (Forms)

รูปทรง คือ รูปที่เกิดจากโครงสร้างที่มีเอกภาพและสุนทรียภาพเป็นโครงสร้างทั้งภายในและภายนอก อาจเกิดจากส่วนประกอบส่วนเดียว หรือหลายส่วนก็ได้ (ชลูด นิ่มเสมอ ,2554 : 30)

ก.รูปทรงตึก เป็นส่วนที่อยู่กลางภาพและเป็นจุดเด่น ของภาพ ซึ่งจะเป็นตัวเปรียบเทียบในด้านเนื้อหากับรูปทรง ข. สร้างโดยคอนกรีตมีลักษณะที่มั่นคงแข็งแรง

ภาพที่ 4.6 รูปทรง ก.

ข.รูปทรงบ้าน เป็นส่วนที่อยู่ด้านล่างของภาพและเป็นจุดเด่นที่รองลงมา ซึ่งจะเป็นตัวเปรียบเทียบในด้านเนื้อหากับรูปทรง ก. สร้างโดยสังกะสีและไม้ดูไม่มั่นคงสามารถรื้อถอนได้ง่าย

ภาพที่ 4.7 รูปทรง ข.

ค.รูปทรงตึกคอนโดมิเนียมและอพาร์ทเมนต์ สร้างโดยคอนกรีตมีลักษณะแข็งแรงมั่นคง อยู่บริเวณขอบภาพจึงทำให้เป็นฉากหลังที่ขับรูปทรง ก. ให้เด่นขึ้น

ภาพที่ 4.8 รูปทรง ค.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

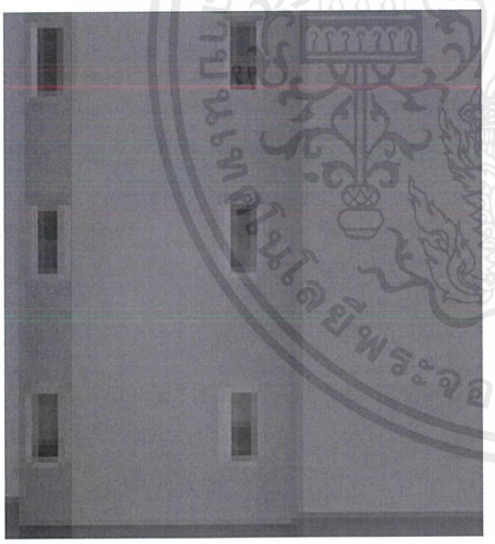

ง.รูปทรงต้นไม้ เป็นรูปทรงตามธรรมชาติมีรูปร่างรูปทรงที่ไม่แน่นอน

ภาพที่ 4.9 รูปทรง ง.

4.2.2 ลักษณะผิว (Textures)

ลักษณะผิว หมายถึง ลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสแล้วรู้สึกถึงความหยาบ ความเรียบ ขรุขระ แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของสิ่งของนั้น ๆ

ก. ลักษณะของผิวตึกทำจากคอนกรีต มีผิวที่เรียบ

ภาพที่ 4.10 ลักษณะผิว ก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข.ลักษณะของผิวบ้านทำจากสังกะสี มีลักษณะผิวที่ขรุขระเป็นสนิม

ภาพที่ 4.11 ลักษณะผิว ข.

ค. ลักษณะของผิวต้นไม้มีลักษณะที่กึ่งขรุขระกึ่งเรียบตามลักษณะของต้นไม้แต่ละชนิด

ภาพที่ 4.12 ลักษณะผิว ค.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

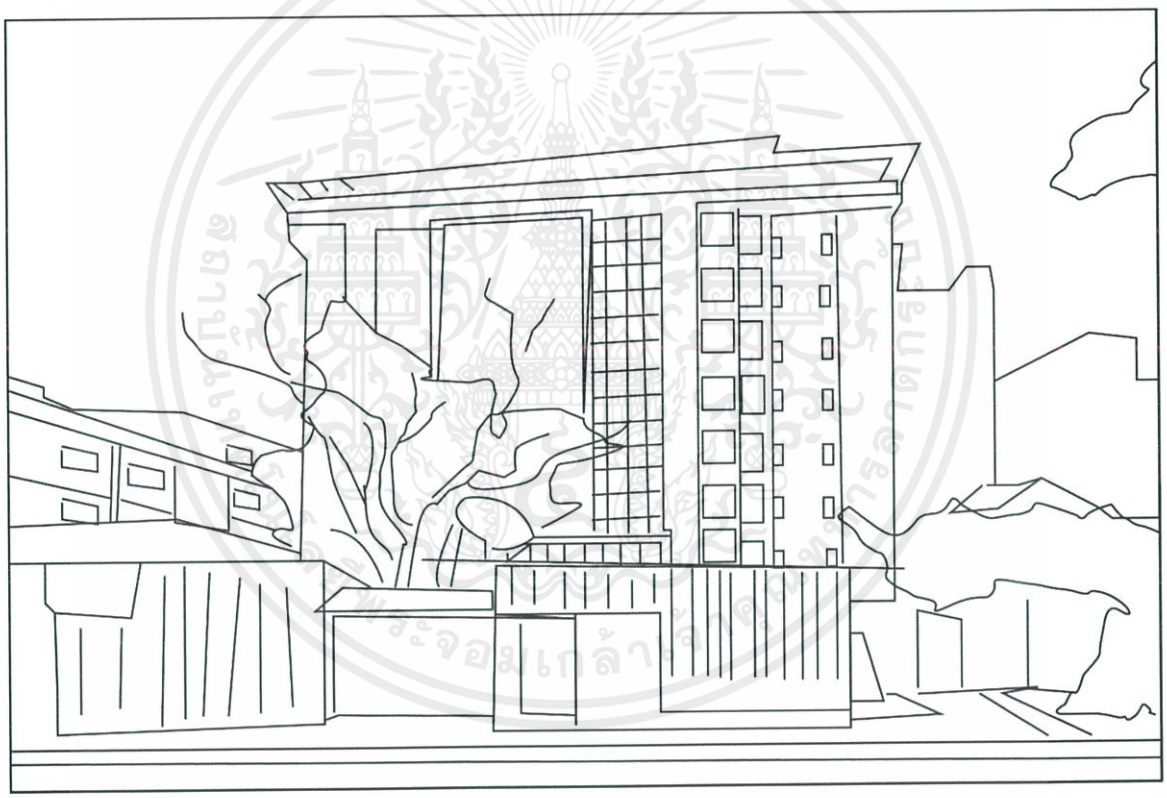

ง. ลักษณะผิวของหินทางรถไฟ มีลักษณะขรุขระ

ภาพที่ 4.13 ลักษณะผิว ง.

4.2.3 เส้น (Line)

เส้นเป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เส้นเป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นสามารถแสดงความรู้สึกและสร้างรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น ศิลปินบางคนใช้เส้นเป็นแกนสำคัญใน การสร้างสรรค์ผลงาน เพราะสามารถกระทำได้อย่ารวดเร็วและตรงใจ

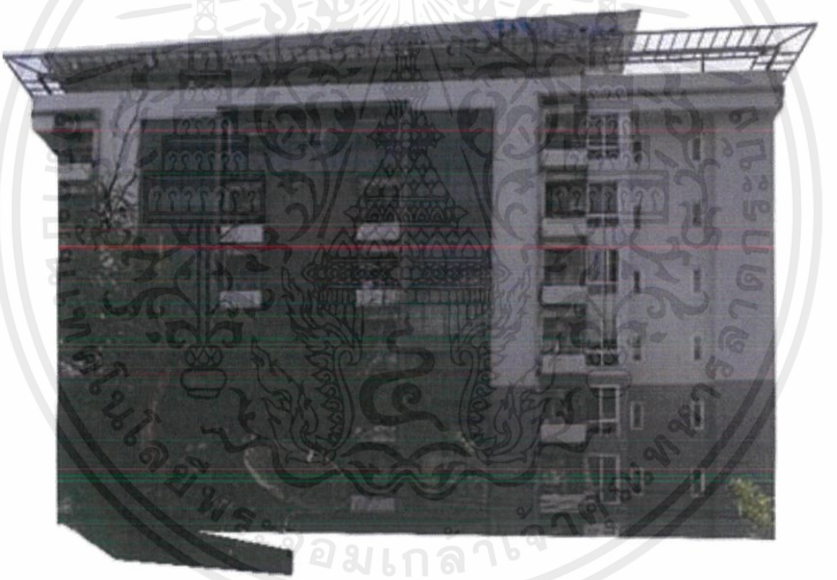
ภาพที่ 4.14 การวิเคราะห์เส้น

ในผลงาน นี้เส้นเกิดจากขอบของรูปร่างและรูปทรงขององค์ประกอบภายในภาพโดยส่วนใหญ่เป็นเส้นแบบตรงตามแนวของสิ่งก่อสร้างนั่นคือตึกและบ้าน และมีเส้นที่มีลักษณะไม่แน่นอน นอนคือเส้นของต้นไม้และก้อนเมฆที่มีรูปร่างตามธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.4 สีและแสงเงา (Colour& Shadow)

สี ถือเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่ง โดยสามารถแบ่งสีได้ออกเป็น 2 ประเภทคือ สีที่เกิดขึ้นจากการหักเหของแสงกับสีที่เกิดขึ้นจากตัววัตถุ สีนั้นถือเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญ มากที่สุดอย่างหนึ่ง โดยเป็นทัศนะธาตุที่มีคุณสมบัติของทัศนะธาตุอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย โดยสีนั้น สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก หรือแม้กระทั้งเป็นสัญญะของบางสิ่ง น้ำหนักแสงเงาเกิดจากความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างและบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ โดยในชิ้นงานนั้นจะประกอบไปด้วยความอ่อนเข้มของน้ำหนักที่ต่างกันออกไป นอกจาก น้ำหนักและแสงเงาจะทาให้เกิดปริมาตรของรูปทรงตามธรรมชาติแล้วนั้น ยังสามารถให้อารมณ์ และความรู้สึกภายในผลงานอีกด้วย

ภาพที่ 4.15 สี ก.

ก. สีของตึกที่มีสีที่ไม่จัดและโดดเด่นมากนักเพราะว่าเป็นจุดเด่นของภาพอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีสีที่จัดมากเพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้องค์ประกอบอื่นขาดความน่าสนใจได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.16 สี ข.

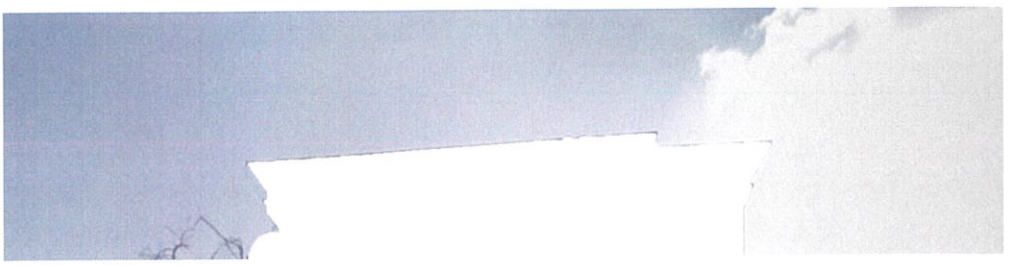
ข. สีของบ้านที่จัดและโดดเด่นกว่าสีของตึกเพราะบ้านเป็นจุดเด่นรองจากตึกแต่อยู่ด้านล่างของภาพที่มีตำแหน่งเด่นที่รองจากรูปตึกจึงต้องชดเชยด้วยการมีสีที่จัดเพื่อทำให้โดดเด่นขึ้น โดยมีสีเขียวแทนน้ำหนักที่เข้ม สีแดงที่แทนน้ำเข้มรองลงมาและสีเงินที่มีความสว่างมากที่สุด

ภาพที่ 4.17 สี ค.

ค. สีของต้นไม้ที่แทรกอยู่บริเวณกลางภาพและขอบภาพมีสีเขียวที่มีน้ำหนักเข้มช่วยเฉลี่ยน้ำหนักของตึกที่มีความสว่างให้มีความสมดุลกับส่วนประกอบของภาพอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.18 สี ง.

ง. สีของท้องฟ้า มีสีฟ้าอ่อนมีน้ำหนักที่สว่างที่สุดตรงข้ามกับพื้นด้านล่างที่มีน้ำหนักเข้มทำให้ดุลยภาพของภาพมีความสมดุลมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
บทสรุป

ศิลปนิพนธ์ เรื่อง " พื้นที่ของคนชายขอบกับการลุกล้ำในพื้นที่รัฐ " เกิดจากการที่ข้าพเจ้าเดินทางกลับบ้านโดยรถไฟเมื่อข้าพเจ้ามองออกไปเห็นสภาพข้างทางข้าพเจ้าเห็นสภาพของบ้านที่บุกรุกทำให้ข้าพเจ้าเกิดคำถามว่าทำไมผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณนั้นจึงต้องสร้างบ้านที่บริเวณนั้น ข้าพเจ้าจึงลงพื้นที่และพยายามบันทึกสภาพสถานที่ แล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อสื่อสารผลจาก การสร้างสรรค์ศิลปะนั้น พบว่าสภาพพื้นที่ที่กลุ่มผู้บุกรุกเข้าไปอยู่อาศัยนั้นในปัจจุบันในหลายพื้นที่ได้สร้างที่อยู่อาศัยเป็นกึ่งถาวร และได้มีการประกอบอาชีพเหมือนว่าได้อยู่อาศัยในพื้นที่นี้มานานแล้ว โดยอาชีพบางส่วน จึงทำให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันต่อคนในพื้นที่ จากข้อมูลที่กล่าวมาในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่บุกรุกนั้นไม่ได้สร้างผลเสียเสมอไป แต่อาจจะสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนในบริเวณใกล้เคียงได้เช่นกัน โดยที่คนที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเม้น หรือคอโดมิเนียมใกล้เคียงก็สามารถลงมารับประทานข้าวที่ผู้คนริมทางรถไฟเปิดเป็นร้านอาหาร และคนที่อยู่ริมทางรถไฟก็ได้รายได้จากกลุ่มคนเหล่านั้น

ปัญหาในการทำโครงการนี้ปัญหาแรกที่เกิดขึ้นในโครงการนี้โดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาในการหาพื้นที่ที่เป็นการลุกล้ำโดยมีฉากหลังเป็นอาคารที่มีความทันสมัย ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาคือการใช้แผนที่ในแอพพลิเคชั่นกูเกิ้ลแมพ (Google Map) ในการหาพื้นที่ที่จะเป็นไปได้ในการถ่ายงานก่อนลงพื้นที่จริงก่อนเพื่อประหยัดเวลาในการทำงาน ปัญหาที่สองในการทำโครงการนี้ เป็นปัญหาในเรื่องเทคนิคการถ่ายที่ต้องถ่ายในพื้นที่ที่แคบแต่ต้องการภาพที่กว้าง และเมื่อถ่ายรูปอาคารในบริเวณพื้นที่แคบทำให้เกิดมุมเสยซึ่งทำให้ภาพออกมาไม่สวยงาม และองค์ประกอบของเลนส์มุมกว้างที่ทำให้ภาพเกิดอาการบิดเบี้ยว การแก้ไขปัญหาทั้งสองเรื่องนี้ ใช้การปรับแต่งแก้ไขรูปในโปรแกรมโฟโต้ช็อป (Photoshop) และโปรแกรมโฟโต้ช็อปไลท์รูม (Photoshop Lightroom) ปัญหาที่สามเป็นเรื่องการความปลอดภัยในการถ่ายงานเนื่องจากพื้นที่ที่ลงถ่ายงานเป็นพื้นที่ที่เป็นชุมชนปิด และมีปัญหาภายในเช่นพื้นที่ชุมชนคลองเตยที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด อันธพาล การที่จะเข้าไปถ่ายรูปในพื้นที่ตรงๆนั้นอาจเกิดอันตรายจากคนในชุมชนได้ การแก้ปัญหาคือการเดินสำรวจพื้นที่ที่ปลอดภัยก่อน เช่น บริเวณริมฝั่งคลองตรงข้ามบ้าน จุดที่ไม่มีแหล่งมั่วสุม แล้วเลือกเข้าไปถ่ายในจุดนั้นโดยตั้งค่ากล้องให้พร้อมก่อนที่จะถ่าย แล้วจึงถ่ายในเวลาที่รวดเร็วเพื่อไม่ให้เป็นจุดสังเกตุของคนในชุมชนนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้ในการทำศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ทำให้เห็นถึงสภาพพื้นที่ของคนชายขอบที่จำเป็นจะต้องสร้างที่อยู่อาศัยรุกล้ำพื้นที่ของรัฐ ซึ่งในบางพื้นที่นั้นทำให้เกิดคำถามขึ้นว่า ผู้คนเหล่านั้นสามารถอยู่ในพื้นที่เหล่านั้นได้อย่างไร บางพื้นที่มีที่อาศัยอยู่ริมทางรถไฟสามารถเกิดอันตรายจากขบวนรถไฟได้ตลอดเวลา บางพื้นที่ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้น้ำเน่านั้นมีกลิ่นเหม็นจากน้ำเน่าซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพได้ ในขณะที่ฉากหลังของภาพเป็นเมืองที่มีความเจริญนั้น แต่ก็ยังมีพื้นที่เหล่านี้แทรกอยู่เกือบทั้งมุมเมือง

อนาคตของพื้นที่เหล่านี้ยังไม่แน่ชัดแต่ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นว่าในอนาคตพื้นที่เหล่านั้นจะได้รับการพัฒนา ผู้คนที่อยู่ริมทางรถไฟนั้นจะได้รับการดูแลเอาใจใส่มากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีมากขึ้น โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาดูแล พัฒนาพื้นส่วนนั้น ซึ่งจะทำให้ภาพลักษณ์และความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศพัฒนาเท่าทันประเทศอื่นทั่วโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรุงเทพธุรกิจ. 2010. **วิกฤตเศรษฐกิจ 2530.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.toro.in.th/. (วันที่สืบค้น : 21 กันยายน 2561)

บ้านและสวน. 2018. **ศิลปะอาเซียน สื่อสังคมใน Bangkok Art Biennale 2018.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.baanlaesuan.com/131156/arts/asean-art-bangkok-art-biennale-2018. (วันที่สืบค้น : 19 กันยายน 2561)

มูฮำหมัด ดือราแม. 2011. **สัมภาษณ์พิเศษ ละออ ชาญกาญจน์ "ขอจากรางคู่1%ให้ชุมชนบุกรุกที่รถไฟแก้กันเอง".** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://prachatai.com/journal/2011/01/32724. (วันที่สืบค้น : 19 กันยายน 2561)

Bkkartbiennale. 2018. **Lim Sokchanlina.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.bkkartbiennale.com/profile/lim-sokchanlina/. (วันที่สืบค้น : 19 กันยายน 2561)

Mahidol. 2013. **การย้ายถิ่น ความเป็นเมือง และแรงงาน.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsrbeta/th/ResearchClusters.aspx?ArticleId=49. (วันที่สืบค้น : 25 กันยายน 2561)

Prachachat. 2018. **การรถไฟฯผงะพบผู้บุกรุกที่ดินย่านสถานีแม่น้ำ 86 ไร่ เผยบริษัทใหญ่แอบสร้างแคมป์คนงาน.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://www.prachachat.net/property/news 252562. (วันที่สืบค้น : 18 กันยายน 2561)

Surname. 2012. **การศึกษาผลกระทบของแรงงานต่างด้าวต่อการจ้างงานคนไทยและต่อชุมชน.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://research.mol.go.th/2013/rsdat/data/doc/NDLKUe2/003NDLKUe2.pdf. (วันที่สืบค้น : 25 กันยายน 2561)

THE ISAAN RECORD. 2017. **ชุมชนริมทางรถไฟขอนแก่นเสี่ยงเป็นคนไร้บ้านหลังถูกไล่รื้อที่อยู่อาศัย เปิดทางสร้างรถไฟทางคู่.** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : https://isaanrecord.com/2017/02/06/slum- khon-kaen-2017/. (วันที่สืบค้น : 18 กันยายน 2561)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพผลงานศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน Different ways of life I

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 171 x 122 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

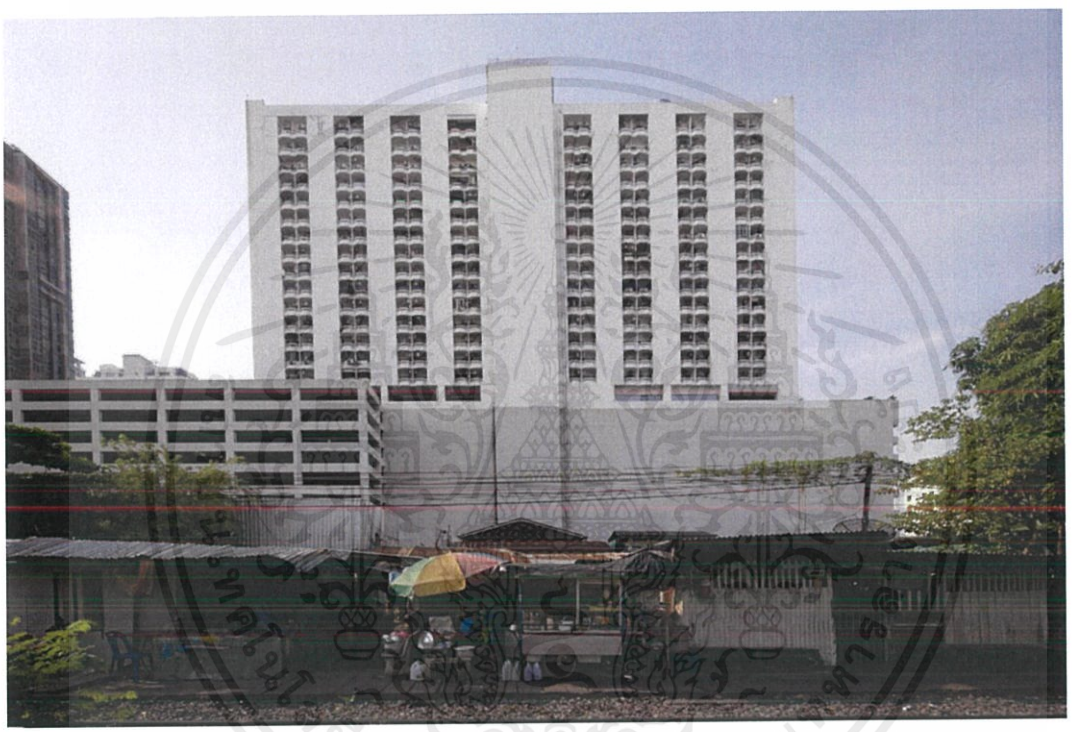

ชื่อผลงาน Different ways of life II

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 21 x 29 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน Different ways of life III

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 21 x 29 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน Different ways of life IV

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 21 x 29 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อผลงาน Different ways of life V

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 21 x 29 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นาย จักรภัทร เรืองยศ
วัน เดือน ปีเกิด	4 มีนาคม 2540
ที่อยู่	713 ซ. เอกชัย109 ถนน เอกชัย แขวง บางบอน เขต บางบอน กรุงเทพฯ 1015
ประวัติการศึกษา	2541 โรงเรียนจันทรวิทยา
	2557 โรงเรียนวัดราชบพิธ
	2561 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์
ประวัติการแสดงงาน	2562 นิทรรศการ Bangkok Definition, 6060 Artspace

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้